

Gesetz-Sammlung

ZBIOR PRAW

für die

dla

Königlichen Preussischen Staaten. Kraiów Królestwa Pruskiego.

Jahrgang 1813.

Roku 1813.

Nro. 53.

(Nro. 148. d. D.) Allerhöchste Kabinettsordre vom 12ten Dezember 1812., wodurch hypothekarischen Schuldnern königlicher Kassen, die Zurückzahlung der schuldigen Kapitalien in Staatspapieren gestattet wird.

Da in mehreren Fällen von Grundbesitzern, welche vor dem Jahre 1806. aus Staatskassen gegen hypothekarische Verpfändung ihrer Besitzungen Kapitalien angeliehen haben, darauf angetragen worden ist, diese Darlehne jetzt in Staatspapieren nach dem Nennwerthe zurückzahlen zu dürfen; so finde Ich es zweckmäßig, zu Vermeidung des Scheins von Begünstigungen durch Gewährung in einzelnen Fällen Sie hierüber mit einer allgemeinen Bestimmung zu versehen. Ich will daher in Erwägung:

daß das Allgem. Landrecht Theil 1. Tit. 16. §. 300 seq. die Kompensation in Privatverhältnissen zwischen Schuldnern und Gläubigern auf eine analoge Art gestattet;

daß dem Edikt vom 4ten Dezember 1809. §. 13. gemäß, die Zurückzahlung solcher Kapitalien in alten Tresorscheinen geschehen darf; daß der Kredit des Staats die Kompensation seiner Forderungen mit seinen Schulden dringend empfiehlt; und daß es in staatswirtschaftlicher Hinsicht von der größten Wichtigkeit ist, die Befreiung des Grundeigenthums von Schulden zu erleichtern,

Jahrgang 1813.

Nro. 53.

(Nro. 148.) Naywyższy rozkaz gabinetowy z d. 12. Grudnia 1812. r. pozwalający hipotecznym dłużnikom kas królewskich oddanie dłużnych kapitałów w papierach kraiowych.

Ponieważ w wielu przypadkach właściciele ziemi, którzy przed r. 1806. za hipotecznym zastawieniem ich nieruchomości kapitały z kass krajowych popożyczali, wnieśli o dozwoleństwo im oddania onychże w papierach kraiowych, podług wartości nominalnej; znajduję stosownym dla uprzątnienia pozoru sprzyiania zadostę czynieniem w pojedynczych przypadkach, następujące W. Panu udzielić ogólne postanowienie. Zważywszy zatem:

iż powszechnie prawo krajowe w Cz. 1. Tyt. 16. §. 300. sequ. dozwala w podobnym sposobie kompensacyi w stosunkach prywatnych pomiędzy dłużnikami i wierzycielami;

iż podług edyktu z d. 4. Grudnia 1809. w §. 13. oddanie kapitałów takowych w starych biletach skarbowych jest dozwolone; iż kredyt krajowy potrzebę kompensacyi pretenzyi swoich z swoimi długami wskazuje, i że w względzie gospodarstwa krajowego nader jest ważnym, ułatwić uwolnienie własności nieruchomej od długów,

[31]

genehmigen, daß die Zurückzahlung in Staatspapieren in allen Fällen dieser Art angenommen werden darf, in sofern nur

- 1) die Anleihe wirklich aus einer von Meinen Kassen gegeben worden ist, und
- 2) das verschuldete Grundstück sich noch im Besitze des ersten Schuldners oder seiner Erben befindet.

Nach diesen Bestimmungen haben Sie in vor-
kommenden Fällen zu entscheiden.

Charlottenburg den 12. Dezember 1812.

Friedrich Wilhelm.

An
den Staatskanzler Freiherrn v. Hardenberg.

Nro. 54.

(Nro. 149. d. D.) Deklaration wegen des Anfangs der
rechtlichen Wirkung der durch die Gesessammlung
und durch die Amtsblätter bekannt gemachten
Gesetze und Verfügungen. Vom 14. Januar 1813.

**Wir Friedrich Wilhelm, von Gottes
Gnaden König von Preußen etc. etc.**

Thun kund und fügen hiermit zu wissen, daß,
nachdem Uns vorgetragen worden, welcher Gestalt über
den Anfang der rechtlichen Wirkung der durch die Ge-
sessammlung und durch die Amtsblätter bekannt ge-
machtten Gesetze und Verfügungen Zweifel entstanden
seien, Wir zu deren Hebung die hierauf Bezug ha-
benden Vorschriften des Allgemeinen Landrechts, Ein-
leitung §. 10 bis 13., der Verordnung vom 27. Ok-
tober 1810. über die Erscheinung und den Verkauf
der neuen Gesessammlung, und der Verordnung vom
28. März 1811. über die Einrichtung der Amtsblät-
ter, zu deklariren geruhet haben, wie folgt:

1. Jedermann im Staate ist schuldig, die in die
Gesessammlung und in die Amtsblätter eingerückten
Gesetze und Verfügungen zu befolgen und sich darnach
zu achten, sobald er davon Kenntniß erhalten hat.

zezwalam na to, iż oddanie zapłaty w papie-
rach kraiowych w wszystkich przypadkach te-
go rodzaju przyjęte być ma, byleby tylko,

- 1) pożyczka z której z kass Moich istotnie
dana była, i
- 2) zadłużona nieruchomość jeszcze się znaj-
dowała w posiadaniu pierwszego dłużni-
ka, lub jego dziedziców.

Wedle obecnych postanowień, masz W.
Pan roztrzygnąć zachodzące przypadki.

W Scharlottenburgu d. 12. Grudnia 1812.

FRYDERYK WILHELM.

Do
Kancelerza Stanu Barona de Hardenberg.

Nro. 54.

(Nro. 149. oryg.) Deklaracya względem początku pra-
wnej skuteczności praw i urzędzeń w Zbiorze
Praw i Dziennikach urzędowych do wiado-
mości podanych. Z dnia 14. Stycznia 1813.

My FRYDERYK WILHELM
z Bożej Łaski Król Pruski etc. etc.

Wszem w obec wiadomo czyniemy: iż ma-
jąc przedstawione sobie, iako pozachodziły wą-
pliwości, względem początku prawnej skute-
czności praw i urzędzeń w Zbiorze Praw i w
Dziennikach urzędowych do wiadomości poda-
nych, dla uprzątnienia onychże postanowiliśmy
obiasnić ściągające się doprzedmiotu tego prze-
pisy Prawa powszechnego kraiowego w wstępie §.
10. do 13. ustawy z dnia 27. Października 1810.
względem wydawania i sprzedawania nowego
Zbioru Praw i ustawy z d. 28. Marca 1811. wzglę-
dem urzędzenia Dzienników urzędowych, a to
iako następuje:

1. Każdy w kraju będący winien zacho-
wać i stosować się do Praw i urzędzeń umie-
szczonych w Zbiorze Praw i Dziennikach urzę-
dowych, skoro tylko o nich powziął wiado-
mość.

2. Es wird angenommen, daß das Amtsblatt acht Tage nach seiner Erscheinung an allen Orten des Departements bekannt sei. Nach Ablauf dieses Zeitraums kann sich daher niemand damit entschuldigen, daß ihm eine in die Gesefsammlung oder in das Amtsblatt eingerückte Verordnung unbekannt geblieben sei.

3. Hierbei versteht sich von selbst, daß da, wo auf dem gewöhnlichen oder auf einem ungewöhnlichen Wege, die Gesefsammlung oder das Amtsblatt früher bekannt wird, die verbindende Kraft der darin aufgenommenen Vorschrift sofort eintritt, und daß insbesondere alle öffentliche Behörden sich darnach unverzüglich zu achten verbunden sind, in sofern das Gesef selbst nicht einen andern Zeitpunkt der Anwendung festsetzt.

Urkundlich ist diese Deklaration von Uns höchst eigenhändig vollzogen und mit Unserm Königlichem Insigniegel bedruckt worden.

So geschehen und gegeben Berlin den 14. Januar 1813.

(L. S.) (gez.) Friedrich Wilhelm.
Hardenberg. Kircheisen.

2. Przyjmuie się: iż Dziennik urzędowy w dni ośm po wydaniu onegoż, iest wiadomy w wszystkich miejscach całego Departamentu. Po upłynieniu tego przeciągu, nikt tém zasłaniać się nie może, iż nie powziął wiadomości o ustawie, która w Zbiorze Praw lub Dzienniku urzędowym iest umieszczoną.

3. Przytém samo z siebie się rozumie, iż gdyby Zbiór Praw lub Dziennik urzędowy zwyczajną lub nadzwyczajną drogą prędzey ieszcze do wiadomości przyszedł, ustawa w nich umieszczona natychmiast moc obowiązującą nabiera, a szczególniey wszystkie władze publiczne bez zwłoki do niey stósować się powinny, ieżeli prawo nie oznaczyło innego przeciągu czasu, w którym zastosowane bydz ma.

Deklaracya obecna dla wiary publiczney przez Nas własnoręcznie podpisaną i Królewską pieczęcią Naszą opatrzoną została.

Działo się i dan w Berlinie d. 14. Stycznia 1813.

(L. S.) FRYDERYK WILHELM.
Hardenberg. Kircheisen.

Nro. 55.

(Nro. 150. b. D.) Verordnung, betreffend die Eintragung des fiskalischen Vorrechtes auf die Grundstücke der Kassenoffizianten, Domainenbeamten und anderer öffentlichen Verwalter. Vom 14ten Januar 1813.

Wir Friedrich Wilhelm, von Gottes Gnaden, König von Preußen etc. etc.

haben auf die zu Unserer unmittelbaren Kenntniß und Entscheidung gelangte Anfrage:

ob außer der speziell bestellten Amtskautiön eines Kassenoffizianten, Domainenbeamten etc. auch noch die Eintragung des fiskalischen Vorrechtes auf dessen Grundstücke, falls er dergleichen besitzt, erforderlich sey?

Nro. 55.

(Nro. 150. oryg.) Ustawa tycząca się zainstabulowania prawa fisci na nieruchomościach urzędników kassowych, dzierżawców dóbr narodowych i innych administratorów publicznych. Z d. 14. Stycznia 1813.

My FRYDERYK WILHELM,
z Bożej Łaski Król Pruski etc. etc.

maiąc przedstawione Nam do bezpośredniéy Naszey wiadomości irozwiązania, zapytanie to: czyli oprócz szczególniey wystawionéy kaucyi na urzędnika kassowego, dzierżawcy dóbr narodowych i t. d. zainstabulowanie prawa pierwszeństwa skarbowi służącego na nieruchomościach, ieżeli iakie ma, iest potrzebném?

und in Erwägung:

daß es weder billig noch zweckmäßig ist, jemanden mit Bestellung überflüssiger Sicherheit zu beschweren und die freie Verfügung über das Privateigenthum mehr, als notwendig ist, zu beschränken,

beschlossen, Unsere Deklaration vom 15ten April 1803. folgendermaßen näher zu bestimmen und, wie hier mit geschieht, zu verordnen:

§. 1. Wenn von einem fiskalischen Rassenbedienten, Domainenbeamten, Pächter, Faktor oder andern Verwalter öffentlicher Güter und Staatscinkünfte eine spezielle, auf eine bestimmte Summe gerichtete Amtskaution, es sey mit Staatspapieren, oder auf andere gesetzlich zureichende Art, einmal bestelle und angenommen ist; so soll es dabei gelassen und die allgemeine Eintragung der fiskalischen Rechte auf dessen, vor oder während seiner Dienstzeit erworbene Grundstücke und diesen gleich zu achtende Gebräuchlichkeit im Hypothekenbuche nicht weiter verlangt werden.

§. 2. Die solchen Beamten und Verwaltern und deren Vorgesetzten, ingleichen den Hypothekenbuchführenden Behörden, durch die Deklaration vom 18ten April 1803. §. 3. 5. 7. aufgelegte Verpflichtungen, finden daher in dem vorstehenden, im §. 1. der gegenwärtigen Verordnung bemerkten Falle, keine Anwendung.

§. 3. Wenn hingegen von einem der benannten Beamten und Verwalter entweder keine spezielle Kaution bestellt, oder auch solche wirklich geleistet, die fiskalischen Vorrechte aber in dem einen oder dem andern Falle auf die Immobilien desselben schon allgemein eingetragen sind; so behält diese Eintragung so lange ihre Kraft und Wirksamkeit, bis deren Löschung von der vorgesetzten Amtsbehörde ausdrücklich bewilliget und in dem Hypothekenbuche vollzogen ist. Der Eigenthümer des belasteten Grundstücks muß sich deshalb an die vorgesetzte Finanzbehörde wenden, welche nach vorgängiger Revision der Kautionsbestellungsverbindlichkeit und nach pflichtmäßiger Erwägung aller Umstände zu beurtheilen hat, ob die geschehene Eintragung beizubehalten, auf eine be-

a zważywszy:

iż ani jest słuszném, ani stosowném uciemięzać kogo wystawieniem zbytecznego bezpieczeństwa i wolne prywatnym majątkiem zarządzenie nad potrzebę ograniczać,

postanowiliśmy deklaracją Naszą z d. 15. Kwietnia 1803. niniejszém bliżej oznaczyć i stanowić, co następuje:

§. 1. Gdy kaucya na Urząd, przez urzędnika fiskalnego - kassowego, naddzierzawcę dóbr narodowych, dzierzawcę, agenta lub innego administratora dóbr publicznych i przychodów krajowych, a to na sumę pewną, czy to w papierach krajowych, lub w inny dostateczny sposób raz postawioną i przyętą została, więc przytém ma się pozostać i nie być żądana powszechna intabulacja prawa fisci w hipotece nieruchomości lub praw za nieruchome uchodzących przez takowego Urzędnika przed lub w czasie urzędowania nabytych.

§. 2. Zobowiązania zatem względem takowych urzędników, administratorów i ich przełożonych, niemniej władz hipotecznych, deklaracją z dnia 18. Kwietnia 1803. §. 3. 5. 7. wyrzeczone, już w poprzedzającym w §. 1. obecnéj ustawy wzmiankowanym przypadku, nie będą miały miejsca.

§. 3. Jeżeli iednak przez którego z rzeczonych urzędników lub administratorów, albo szczególna kaucya postawioną nie iest, lub gdyby tak było, iednak prawo pierwszeństwa skarbowi służące w iednym lub drugim przypadku na nieruchomościach iego w ogóle zapisaném zostało, więc intabulacja takowa zachowuje swą moc i skuteczność, aż przełożona władza na wymazanie zezwoli, i toż istotnie w Xiędze hipoteczném skutecznioném zostanie. Właściciel nieruchomości obciążonéj, musi po to udać się do przełożonéj władzy finansowéj, która po poprzedniczém roztrząśnieniu obowiązku stawienia kaucyi i z sumienném zważaniem na wszystkie zachodzące okoliczności rozwa-

Stimmte Summe zu ermäßigen oder gänzlich zu Id-
schen sen.

Hiernach haben alle diejenigen, die es angeht, sich gebührend zu achten.

Urkundlich Unter Unserer höchstseigenen Unterschrift und beigedrucktem Königl. Insignel. Gegeben Berlin, den 14ten Januar 1813.

(L. S.) Friedrich Wilhelm.
Hardenberg. Kirchheim.

Nro. 56.

(No. 151. d. D.) Allerhöchste Kabinettsorder vom 11ten Januar 1813., betreffend die Bestimmung, daß der Festungsarrest an sich den Civilbeamten an ihrem sonst guten Namen nicht theilhaft seyn soll.

Ich habe Mich in mehrern einzelnen Fällen dahin geäußert, daß der Festungsarrest an sich den Civilbeamten an ihrem sonst guten Namen nicht nachtheilig seyn soll. Diese Meine Willensmeinung wiederhole Ich hiermit und verordne mit Bezug auf den §. 339. Tit. 20. Th. 2. des Allgemeinen Landrechts, daß künftighin nicht mehr auf die Kassation eines Beamten als bloße Folge des Festungsarrestes erkannt werden soll. Da jedoch mit einer langen Dauer dieser Strafe die Beibehaltung des Verurtheilten im Dienste nicht vereinbarlich ist; so muß die Amtesentsetzung eintreten, sobald auf einen längern als Einjährigen Festungsarrest erkannt worden ist. Hiernach haben Sie das Erforderliche zu verfügen und bedarf es übrigens den in der Kabinetsorder vom 7ten Februar 1803 vorgeschriebenen Anfrage in den einzelnen Fällen nicht weiter.

Potsdam den 11ten Januar 1813.

Friedrich Wilhelm.

An
den Staatskanzler Freiherrn von Hardenberg
und
den Staats- und Justizminister von Kirchseisen.

żyć powinna, czyli przy intabulacyi się pozo-
stać, czyli też na pewną summę ograniczoną
lub zupełnie wymazaną być ma.

Do tego wszyscy, których się to tycze, należy się stosować.

Dla wiary publiczney przez Nas własnoręcznie podpisano i pieczęć Królewską przyłożono.

Dan w Berlinie d. 14. Stycznia 1813.

(L.S.) FRYDERYK WILHELM.
Hardenberg. Kircheisen.

Nro. 56.

(Nro. 151. oryg.) Naywyższy rozkaz gabinetowy z d.
11. Stycznia 1813. stanowiący, iż sam tylko
areszt forteczny nie ma uwłaczać dobrym sła-
wie urzędników cywilnych.

W kilku już przypadkach oświadczyłem, iż sam tylko areszt forteczny nie ma uwłaczać dobrej sławie urzędników cywilnych. Powtarzam niniejszém takową wolą Moją i z względem na §. 339. Tyt. 20. Cz. II. Powsz. Prawa królewskiego postanawiam: iż na przyszłość kassacya urzędnika, iako skutek tylko aresztu fortecznego zawyrokowaną być nie ma. Gdy jednak utrzymanie osądzonego przy urzędzie z długiem kary tej trwaniem nie da się pogodzić, więc skoro wyrok zapadł na więcey nad jednoročný areszt forteczny, złożenie z urzędu nastąpić powinno. Podług tego wydacie WW.PP. potrzebne rozrządzenie, a zresztą nie potrzeba już nadal w szczególnych przypadkach zapytania w rozkazie gabinetowym z dnia 7. Lutego 1803. przepisanego.

Poczdam dnia 11. Stycznia 1813.

FRYDERYK WILHELM.

Do
Ranclerza Stanu Barona de Hardenberg i
Ministra Stanu i sprawiedliwości
de Kircheisen.

Nro. 57.

(No. 158. d. D.) Verordnung wegen Tragens der Preussischen Nationalkokarde. Vom 22sten Februar 1813.

Wir Friedrich Wilhelm, von Gottes Gnaden, König von Preußen etc. etc.

In Erwägung, daß die herzerhebende allgemeine Aeußerung treuer Vaterlandsliebe ein äußeres Kennzeichen derselben für alle Staatsbürger fordert, verordnen: daß

- 1) auch außer dem Kriegsdienste von allen Männern, die das zwanzigste Jahr zurückgelegt haben, die Preussische Nationalkokarde von bekannter Form, schwarz und weiß am Hute getragen werden soll, wenn diese Ehre von ihnen nicht verwirkt ist;
- 2) die Kokarde wird getragen von allen, welche in Unserm Staate geboren sind, oder die Rechte Unserer Unterthanen durch Ansiedelung oder Eintritt in Unsern Dienst erlangt haben;
- 3) das Recht, die Kokarde zu tragen, wird verwirkt, durch Feigheit vor dem Feinde, durch die Bestimmungen des heutigen Gesetzes über das Ausweichen des Kriegsdienstes, und durch Festung, oder Zuchthausarrest mit Strafarbeit verbunden.

Das stets anwesende Sinnbild von dem Panier des Vaterlandes muß jeden, der es in der Kokarde trägt, mit der Erinnerung an seine heiligsten Pflichten doppelt erfüllen.

Gegeben zu Breslau, den 22sten Februar 1813.

Friedrich Wilhelm.

Hardenberg.

Nro. 57.

(Nro. 158. oryg.) Ustawa względem noszenia pruskiej kokardy narodowej. Z dnia 22. Lutego 1813.

My FRYDERYK WILHELM,
z Bożej Łaski Król Pruski etc. etc.

Zważając iż czułe powszechnie wynurzenie prawdziwéj miłości oyczyzny, wymaga znaku zewnętrznego dla wszystkich obywateli krajowych, stanowimy: iż

- 1) wszystkie osoby płci męskiej, choć nie w służbie woyskowej będące, po doysciu 20go roku wieku swojego, jeżeli prawa do tego nie utracili, nosić powinni Pruską kokardę narodową wiadoméj formy czarną i białą na kapeluszu;
- 2) kokarda noszoną będzie od wszystkich, którzy urodzeni w Państwie Naszém, lub prawa poddanych Naszych dostąpili przez zamieszkanie w kraju lub wstąpienie w służbę Naszą;
- 3) prawo noszenia kokardy utracą się przez thorzostwo w obliczu nieprzyjaciela, przez postanowienia prawa z daty dzisieyszej, względem usuwania się od służby woyskowej i przez areszt, połączony z pracą w fortcach lub w domu poprawy.

Przytomna ta zawsze oznaka interesów oyczyzny każdego, co kokardę nosi, podwójnie napełnić powinna wspomnieniem największych obowiązków.

Dan w Wrocławiu dnia 22. Lutego 1813.

FRYDERYK WILHELM.

Hardenberg.

Nro. 58.

(Nro. 159. d. D.) Fernerweite Verordnung wegen der Tresorscheine. Vom 5ten März 1813.

Wir Friedrich Wilhelm, von Gottes Gnaden, König von Preußen etc. etc.

haben in den uneigennütigen und patriotischen Anerbietungen des Kaufmannsstandes zu baaren Darlehen und in den Vorstellungen und Vorschlägen Unserer Nationalrepräsentanten die Mittel gefunden, wodurch die für die Verteidigung des Vaterlandes angeordneten Rüstungen bestritten und in Rücksicht Unserer Verordnung vom 19ten Januar d. J. solche Bestimmungen getroffen werden können, welche die von Uns nie verkannten nachtheiligen Wirkungen des Papiergeldes theils mindern, theils aufheben.

Wir erklären hiebei gern, daß nach solchen Beweisen des Vertrauens und der Liebe Unserer getreuen Unterthanen, wie Wir seit den lezt verflossenen Tagen sie erfahren, Wir zwar nie in die Lage zu gerathen erwarten dürfen, irgend einem Staatspapiere gezwungenen Cours geben zu müssen; Wir versprechen indessen zugleich, unter allen Umständen Unsern Willen aufrecht zu erhalten, einem dennoch etwa nothwendig werdenden Zwangkours, nie rückwirkende Kraft beizulegen, welches auch bei der Verordnung vom 19ten Januar d. J. Unsere Absicht nicht war.

Wir verordnen demnach wie folgt:

§. 1. Der Zwangkours der Tresorscheine wird hiemit vom Tage der gegenwärtigen Verordnung an, aufgehoben.

§. 2. Es sollen nicht mehr Tresor- und Thalerscheine in Umlauf gebracht werden, als sich theils in solchem schon befinden, theils in Staatskassen vorräthig sind, mithin nicht mehr, als die wirklich vorhandenen 8,093,210 Thaler.

§. 3. Diese Tresor- und Thalerscheine sind als Steuervanweisungen zu betrachten, welche durch die in den §§. 11. 12. 13. 14. und 15. der Verordnung vom 19ten Januar d. J. aufs neue ausgeschiedene Vermögens- und Einkommenssteuer reali-

Nro. 58.

(Nro. 159. oryg.) Dalsza ustawa względem biletów skarbowych. Z dnia 5. Marca 1813.

My FRYDERYK WILHELM
z Bożej Łaski, Król Pruski etc. etc.

Bezinteresowne i patryotyczne ofiary stanu kupieckiego w dostarczaniu gotowych pożyczek, tudzież przedstawienia i wnioski Naszych reprezentantów narodowych wskazały Nam środki, przez które poczynione dla oborny oyczyzny uzbrojenia się opędzone i w skutek ustawy Naszey z dnia 19. Stycznia r. b. takie urządzenia przedsięwzięte bydz mogą, które nie tayne Nam skutki szkodliwe pieniędzy papierowych częścią zmniejszają częścią znoszą.

Chętnie przytém oświadczamy, iż po takich w ostatnim czasie doświadczonych dowodach ufności i przywiązania wiernych Naszych poddanych, nie obawiamy się wprawdzie, iż byśmy się znajdowali w położeniu nadania iakimkolwiek papierom krajowym kursu musowego; zaręczamy iednak zarazem utrzymać pod wszelkimi względami wolę Naszą, nie nadania kursowi musowemu, gdyby się potrzebnym okazać miał, mocy wstecz działaiący, co też przy wydaniu ustawy z dnia 19. Stycznia r. b. Naszym nie było zamiarem.

Stanowimy zatem co następuje:

§. 1. Przymuszony obieg biletów skarbowych ninieyszém znosi się od dnia ogłoszenia obecney ustawy.

§. 2. Nie ma więcej biletów skarbowych i talarowych weyść w obieg nad te, które się iuż częścią w nim znajduią, częścią w kassach krajowych są w zapasie, a zatém nie więcej nad istotnie będące 8,093,210 Talarów.

§. 3. Takowe bilety skarbowe i talarowe uważane bydz mają za assygnacye podatkowe, które z wypisanego na nowo w §§. 11. 12. 13. 14. i 15. ustawy z dnia 19. Stycznia r. b. podatku na

sirt und so wie sie eingegangen sind, vernichtet werden sollen.

§. 4. Ihre Realisation ist um so gewisser auf die vorgedachte Weise zu erwarten, als nach der im §. 16. des mehrerwähnten Edikts angelegten Nachweisung, das erste Prozent der Vermögenssteuer noch nicht völlig berichtigt war, dasselbe aber nach den geringsten Berechnungen 6 Millionen Thaler einbringen muß.

§. 5. In der Verwaltung der, durch die Vermögens- und Einkommenssteuer eingehenden Gelder, Tresor- und Thalerscheine, wird vom 1sten Mai d. J. ab, unter dem Geheimen Staatsrath Sack, eine Kommission von drei Nationalrepräsentanten und einem Mitgliede der Berlinischen Börsenvorsteher niedergesetzt und eigens dazu verpflichtet werden, deren Ernennung Wir Uns vorbehalten.

§. 6. Da der Zwangskours der Tresor- und Thalerscheine im Privatverkehr aufgehoben wird, so dürfen sie auch in den Staatskassen nach dem Nennwerthe ferner weder angenommen noch ausgegeben werden, außer in folgenden Fällen:

§. 7. Angenommen werden sie nach dem Nennwerthe;

- 1) auf die Vermögens- und Einkommenssteuer, nach den Bestimmungen der §§. 12. und 13. des Edikts vom 19ten Januar d. J.;
- 2) auf die Grundsteuer, auf die Gewerbe- und auf die Luxussteuer zum dritten Theile;
- 3) in dem Verkaufe von Domainen, in sofern solche für baares Geld ausgebaut worden, nach den Grundsätzen der heute darüber erlassenen Verordnung.

§. 8. Ausgegeben werden die Tresor- und Thalerscheine nach dem Nennwerthe:

- 1) auf alle Naturallieferungen, die zur Verpflegung der vaterländischen Truppen verwandt werden. Der Marktpreis bestimmt nach den Grundsätzen der Kompensationsverordnung vom 19ten December v. J. die Höhe der Vergütung.

mienie i dochody zrealizowane, i w miarę wpływów zniszczone zostaną.

§. 4. Zrealizowanie ich w sposobie podanym tém jest niezawodniejszy, ile podług wykazu w §. 16. rzeczonoego edyktu ułożonego, pierwszy procent podatku na majątek jeszcze całkowicie nie był wniesionym, takowy jednak podług najniższego obrachowania 6 millionów Talarów wynosić powinien.

§. 5. Do zarządu wchodzących drogą podatku na majątek i dochody, pieniędzy, biletów skarbowych i talarowych ustanowioną zostanie od dnia 1. Maja r. b. Kommissya z trzech reprezentantów narodowych i jednego członka z przełożonych bursy Berlińskiej pod naczelnictwem Taynego Radzcy Stanu Sack i oddzielnie do tej czynności zobowiązana. Mianowanie tamtych zastrzegamy sobie.

§. 6. Ponieważ w stosunkach prywatnych uchylonym zostaje obieg przymusowy biletów skarbowych i talarowych, takowe też nadal i w Kassach krajowych wedle nominalnej wartości ani przyjmowane ani wydawane być nie mogą, przócz w następujących przypadkach:

§. 7. Przyimowane będą w nominalnej wartości:

- 1) na podatek z majątku i dochodu, wedle postanowień §§. 12. i 13. edyktu z dnia 19. Stycznia r. b.
- 2) na podatek gruntowy (kontrybucya), na podatek procederowy i zbytkowy w trzeciej części;
- 3) przy sprzedaży dóbr narodowych, ile takowe za gotowy pieniądz na sprzedaż wystawione zostały, wedle zasad dziś w tej mierze wydanej ustawy.

§. 8. Wydane będą bilety skarbowe i talarowe podług nominalnej wartości:

- 1) na wszystkie dostawy wytyczne dla utrzymania wojsk narodowych poczynione. Cena targowa oznacza ilość wynagrodzenia wedle zasad ustawy kompensacyjnej z dnia 19. Grudnia r. pr.

Da die Tresor- und Thalerscheine auf die Vermögenssteuer nach dem Nennwerthe wieder angenommen werden, so sind sie auf dem kürzesten Wege eine Umweisung zur Kompensation;
2) auf diejenigen Gehalte und Pensionen, die über 400 Thlr. jährlich betragen, mit einem Viertel des Betrages.

Wenn die Staatsdiener und Pensionairs hieran auch einigen Verlust erleiden, so müssen sie bedenken, daß alle andere Stände dem Vaterlande Opfer bringen und daß sie dagegen von der Einkommenssteuer frei bleiben.

§. 9. Alle Naturalleistungen zur Ausrüstung vaterländischer Truppen, werden in baarem Gelde, oder in Tresor- und Thalerscheinen nach dem Tagesfours der wirklichen Zahlung vergütet.

§. 10. Den Tresor- und Thalerscheinen verbleibt auch als Steueranweisungen, die ihnen durch das Gesetz vom 20sten Junius 1811. über die Aufhebung des Indults §. 14. d. beigelegte Eigenschaft, daß sie bei Moratorien zur Sicherheitsbestellung für persönliche Schulden dienen können.

§. 11. Um die Mittel zu den Ausgaben nach §. 9. aufzubringen und die Grundbesitzer und Fabrikanten unter dem Drucke unvermeidlicher Zwangsleistungen nicht zu Grunde gehen zu lassen, ist eine gezwungene Anleihe bei dem Kaufmannsstande und andern Kapitalisten und Rentiers eröffnet worden, welche durch die Lage des Staats und die Gründe des allgemeinen Wohls, durchaus notwendig gemacht ist und vollkommen gerechtfertigt wird.

§. 12. Alle Anordnungen zu diesem Zwecke werden von Unserm Staatskanzler, den Wir ausdrücklich hiezu bevollmächtigen, getroffen und in Ausführung gebracht.

§. 13. Die Anleihe selbst, soll sobald als möglich und wie Wir hoffen, binnen Jahresfrist den Darleibern wieder erstattet werden.

§. 14. Da keine Kraft zu dem wichtigen und erhabenen Zweck, den Wir Uns vorgefetzt haben, für die Sache des Vaterlandes ungenutzt bleiben darf; so soll gegen die Widerspenstigen als Feinde der guten Sache, mit der äußersten Strenge verfahren werden.

Jahrgang 1813.

Ponieważ bilety skarbowe i talarowe na podatek z majątku przyjmują się w wartości nominalnej, więc w najkrótszym drodze są przekazaniem do kompensacyi;

2) na pensye i pensye emerytalne, więcey 400 Tal. rocznie wynoszące, w czwartęj części ilości.

Chociaż urzędnicy i pensyonarze nie- iaką w tym względzie ponoszą stratę, zważać powinni: iż wszystkie stany przynoszą ofiarę oyczyźnie, oni zaś wolnymi są od podatku z dochodów.

§. 9. Wszystkie dostawy wytyczne potrzeb do wyprawy woysk oyczystych wynagrodzone będą w gotowym groszu, lub w biletach skarbowych i talarowych podług kursu dnia istotnej wypłaty.

§. 10. Biletom skarbowym i talarowym iako assygnacyom podatkowym zostaje nadana im ustawą względem uchylenia indultu z dnia 20. Czerwca 1811. w §. 14. d. własność, użycia ich za przedmiot bezpieczeństwa w poszukiwaniu moratorium za długi osobiste.

§. 11. Dla opatrzenia się w sposoby od- pędzenia wydatków w §. 9. wytkniętych, i iż- by właściciele ziemi i fabrykanci nieupadali pod ciężarem nieuchronnych dostaw przymusowych, otworzoną została u stanu kupieckiego i innych kapitalistów przymusowa pożyczka, którey potrzebę położenie kraiu i powody dobra ogólnego wskazują i usprawiedliwiają.

§. 12. Wszystkie urządzenia w tym celu wydane i skutecznione zostaną przez Naszego Kanclerza Stanu, którego wyrażnie do tego upoważniamy.

§. 13. Pożyczka sama, iak tylko być może, najprędzcy, i iak się spodziewamy w ciągu roku pożyczającym ma być powróconą.

§. 14. Ponieważ wszystkie siły do dopięcia ważnego i wysokiego przez Nas zamierzonego celu dla dobra oyczyzny wyczerpane być muszą; więc naprzeciw opornym iako nie- przyjaciółom dobrej sprawy, z największą

Derjenigen aber, welche mit ausgezeichnete Bereitwilligkeit das Verlangte oder mehr leisten, als von ihnen gefordert wird, soll eine ehrenvolle Erwähnung bei Uns und vor den Augen des Volks in den öffentlichen Blättern geschehen.

§. 15. Alle in dem Edikt vom 19ten Januar d. J. über die Tresorscheine, enthaltene und früher gegebene Bestimmungen, werden, in so fern sie durch die gegenwärtige Verordnung nicht bestätigt sind, hievon aufgehoben.

Unsere getreuen Unterthanen werden in den vorstehenden Bestimmungen, Unsere Absichten nicht verkennen, mit dem wichtigen Zwecke für die Erhaltung des Staats jede Rücksicht auf das Wohl der einzelnen Stände und auf die fortgesetzte gleiche Vertheilung der Lasten zu verbinden. Wir erwarten daher von ihnen das fernere Vertrauen, eine thätige Mitwirkung und die unbedingte Ergebung in Unsere Anordnungen, ohne welche die kräftige Ausführung großer Zwecke nicht möglich ist.

Gegeben Breslau, den 5ten März 1813.

Friedrich Wilhelm.

Hardenberg.

Nro. 59.

(No. 161. d. D.) Urkunde über die Stiftung des eisernen Kreuzes. Vom 10ten März 1813.

Wir Friedrich Wilhelm, von Gottes Gnaden König von Preußen etc. etc.

In der jetzigen großen Katastrophe, von welcher für das Vaterland Alles abhängt, verdient der kräftige Sinn, der die Nation so hoch erhebt, durch ganz eigenthümliche Monumente geehrt und verewigt zu werden. Daß die Standhaftigkeit, mit welcher das Volk die unwiderstehlichen Uebel einer eisernen Zeit ertrug, nicht zur Kleinmüchigkeit herabsank, bewährt der hohe Muth, welcher jetzt jede Brust belebt und welcher, nur auf Religion und auf treue Anhänglichkeit an König und Vaterland sich stützend, ausharren konnte.

surowością postąpiono bydz ma. O tych zaś, którzy z szczególną chęcią to, co od nich żądano, lub więcej uczynią, chlubna wzmianka u Nas i w oczach narodu w pismach publicznych uczynioną zostanie.

§. 15. Wszystkie w edykie z dnia 19. Stycznia c. względem biletów skarbowych obięte i dawniey dane przepisy, ile takowe przez obecną ustawę nie są potwierdzonymi, ninieyszém znoszą się.

Wierni poddani Nasi nie mogą niepoznać w powyższych przepisach chęci Naszey, połączenia z ważnym celem utrzymania kraiu, względów należytych na pojedyncze stany i na ciągle równe ponoszenie ciężarów. Dla tego pewni iesteśmy dalszego ich zaufania, czynnego współdziałania i uległości urządzeniom Naszym, bez których dzielne wykonanie wielkich celów jest niepodobnem.

Dan w Wrocławiu dnia 5. Marca 1813.

FRYDERYK WILHELM.

Hardenberg.

Nro. 59.

(Nro. 161. oryg.) Ustawa tycząca się postanowienia krzyża żelaznego. Z dnia 10. Marca 1813.

My FRYDERYK WILHELM

z Bożey Łaski Król Pruski etc. etc.

W wielkiéy epoce dzisieyszey, od której wszystko zależy dla oyczyzny, czucie dzielne naród unoszące zasługuią sobie na uczczenie ich i uwiecznienie przez szczególnieyszą pamiątkę. Że nie ostygła wytrwałość, z którą naród poniósł nieodzowne klęski żelaznego czasu, dowodzi to każdego przeymuiące męstwo, które wytrwać tylko mogło, opieraiąc się na religii, na wierném przywiązaniu do Króla i oyczyzny.

Wir haben daher beschlossen, das Verdienst, welches in dem jetzt ausbrechenden Kriege, entweder im wirklichen Kampf mit dem Feinde oder ausserdem im Felde oder daheim, jedoch in Beziehung auf diesen grossen Kampf um Freiheit und Selbstständigkeit, erworben wird, besonders auszuzeichnen und diese eigenthümliche Auszeichnung nach diesem Kriege nicht weiter zu verleihen.

Dem gemäss verordnen Wir wie folget:

1. Die nur für diesen Krieg bestehende Auszeichnung des Verdienstes Unserer Unterthanen um das Vaterland ist

das eiserne Kreuz

von zwei Klassen und einem Grosskreuz.

2. Beide Klassen haben ein ganz gleiches in Silber gefasstes schwarzes Kreuz von Guss Eisen, die Vorderseite ohne Inschrift, die Rehrseite zu oberst Unsern Namenszug F. W. mit der Krone, in der Mitte drei Eichenblätter und unten die Jahreszahl 1813. und beide Klassen werden an einem schwarzen Bande mit weisser Einfassung, wenn das Verdienst im Kampf mit dem Feinde erworben ist, und an einem weissen Bande mit schwarzer Einfassung, wenn dies nicht der Fall ist, im Knopfloch getragen; die erste Klasse hat neben dieser Dekoration noch ein Kreuz von schwarzem Bande mit weisser Einfassung auf der linken Brust; und das Grosskreuz, noch einmal so gross als das der beiden Klassen, wird an dem schwarzen Bande mit weisser Einfassung um den Hals getragen.

3. Die Militair-Ehrenzeichen erster und zweiter Klasse werden während der Dauer dieses Krieges nicht ausgegeben; auch wird die Ertheilung des rothen Adlerordens zweiter und dritter Klasse, so wie des Ordens pour le mérite, bis auf einige einzelne Fälle, in der Regel suspendirt. Das eiserne Kreuz ersetzt diese Orden und Ehrenzeichen und wird durchgängig von Höheren und Geringeren auf gleiche Weise in den angeordneten zwei Klassen getragen. Der Orden pour le mérite wird in ausserordentlichen Fällen mit drei goldenen Eichenblättern am Ringe ertheilt.

Postanowiliśmy przeto zasługę w rozpozynających się teraz wojnie czy w boiu z nieprzyjacielem, lub też nie w boiu i w domu z względem iednak na walną tę sprawę o wolność i niepodległość zjednaną zaszczycić szczególnie, i właściwą tę oznakę po téy wojnie daléy nie udzielać.

W tym względzie stanowimy, co następuje:

1. Trwającém na czas téy wojny oznaczeniem zasługi poddanych Naszych dla oyczyzny iest

K r z y ż ż e l a z n y

z dwóch klass i wielkiego krzyża.

2. Obydwie klasy mają zupełnie równy srebrem obwiedziony czarny krzyż zlanego żelaza, strona przednia bez napisu; odwrotna strona na wierzchu imie Nasze F. W. z koroną, w środku trzy liścia dębowe a na spodku liczbę roku 1813. Obydwie klasy noszone będą na wstążce czarney z białą obwódka za zasługę w boiu z nieprzyjacielem zjednaną, a na białéy wstążce z czarną obwódka za zasługę nie w boiu odniesioną, a to w dziurze od guzika. Pierwsza klasa obok téy dekoracyi ma ieszcze krzyż z wstążki czarney z białą obwódka na lewéy stronie piersi; a wielki krzyż podwóynéy nad tamte wielkości, nosi się na czarney wstążce z białą obwódka na szyi.

3. Znaki honorowe militarne pierwszéy klasy i drugiéy w ciągu wojny obecnéy wydawane nie będą, również udzielenie orderu orła czerwonego drugiey i trzeciey klasy, iako też orderu pour le mérite, prócz niektórych szczególnych przypadków zawiesza się. Krzyż żelazny zastępuje takowe ordery i znaki honorowe, i równie przez wyższych i niższych w ten sam sposób w przepisanych dwóch klassach nosić się będzie. Order pour le mérite w nadzwyczajnych przypadkach udzielonym zostanie z trzema złotymi liściami dębowymi.

4. Die zweite Klasse des eisernen Kreuzes soll durchgängig zuerst verliehen werden, die erste kann nicht anders erfolgen, als wenn die zweite schon erworben war.

5. Daraus folgt, daß auch diejenigen, welche Orden oder Ehrenzeichen schon besitzen, und sich in diesem Kriege auszeichnen, zunächst nur das eiserne Kreuz zweiter Klasse erhalten können.

6. Das Großkreuz kann ausschließlich nur für eine gewonnene, entscheidende Schlacht, nach welcher der Feind seine Position verlassen muß, desgleichen für die Wegnahme einer bedeutenden Festung oder für die anhaltende Verteidigung einer Festung, die nicht in feindliche Hände fällt, der Kommandirende erhalten.

7. Die jetzt schon vorhandenen Orden und Ehrenzeichen werden mit dem eisernen Kreuz zusammen getragen.

8. Alle Vorzüge die bisher mit dem Besiz des Ehrenzeichens erster und zweiter Klasse verbunden waren, gehen auf das eiserne Kreuz über. Der Soldat, der jetzt schon das Ehrenzeichen zweiter Klasse besitzt, kann bei anderweitiger Auszeichnung nur zuerst das eiserne Kreuz der zweiten Klasse erhalten; jedoch erhält er mit demselben zugleich die mit dem Besiz des Ehrenzeichens erster Klasse verbundene monatliche Zulage, die aber fernerhin nicht weiter vermehrt werden kann.

9. In Rücksicht der Art des verwürkten Verlusts dieser Auszeichnung hat es bei den in Unserer übrigen Orden und Ehrenzeichen gegebenen Vorschriften sein Bewenden.

Urkundlich unter Unserer Allerhöchsteigenhändigen Unterschrift und beigedrucktem Königlichem Insignel.

Gegeben Breslau, den 10ten März 1813.

(L.S.) Friedrich Wilhelm.

4. Druga klasa krzyża żelaznego koniecznie wprzód udzieloną być musi; klasa pierwsza przed nabyciem drugiey udzieloną być nie może.

5. Ztąd wypływa, iż ci, którzy już mają ordery i znaki honorowe, a w wojnie tey zaszczyć się sławą, naprzód tylko dostać mogą krzyż żelazny drugiey klasy.

6. Wielki krzyż wyłącznie tylko, za wygraną walną bitwę, w skutek której nieprzyjaciel z miejsca ustąpić musi, za odebranie ważnéy fortecy, lub ciągłą obronę niedostającą się w nieprzyjacielskie ręce warowni, kommanderującemu udzielonym być może.

7. Dotychczasowe ordery i znaki honorowe razem będą noszone z krzyżem żelaznym.

8. Wszelkie zaszczyty przywiązane dotychczas do posiadania znaku honorowego pierwszey i drugiey klasy, przechodzą na krzyż żelazny. Żołnierz posiadający teraz już znak honorowy drugiey klasy, w razie dalszego dystyngwowania się naprzód tylko uzyskać może krzyż żelazny drugiey klasy, wszelakoż dostanie zarazem z nim połączony z posiadaniem znaku honorowego pierwszey klasy dodatek miesięczny, który następnie powiększonym być nie może.

Względem utraty dystynkcji takowey pozostaje się przy przepisach tyczących się innych Naszych orderów i znaków honorowych.

W dowód czego przy podpisie Naszym Najwyższym pieczęć Królewską przyłączyć rozkazaliśmy.

Dan w Wrocławiu dnia 10. Marca 1813.

FRYDERYK WILHELM.

Nro. 60.

(No. 166. b. D.) Allerhöchste Kabinettsorder vom 15ten März 1813., betreffend die Milde rung in Abgabe- Kontraventionsfällen, in sofern die darauf ge setzte gesetzliche Strafe und das Konfiskat die Summe von Fünfzig Thalern nicht übersteigt.

Auf Ihren Vortrag genehmige Ich, daß den Ab gabe-Deputationen der Regierungen die Befugniß beigelegt werde, in Abgabe-Kontraventionsfällen, in sofern die darauf gesetzte gesetzliche Strafe und das Konfiskat die Summe von Fünfzig Thalern nicht übersteigt, mit Rücksicht auf die ob- und subjektive dafür sprechenden Verhältnisse, mildere als die fest stehenden Strafen nach ihrem pflichtmäßigen Ermes sen zu bestimmen, wobei jedoch Seitens der Ab gabensektion und des Departements für die Staats einkünfte darauf gehalten werden muß, daß von die ser erweiterten Befugniß kein Mißbrauch gemacht werde. Ich überlasse Ihnen dieserhalb das Weitere anzuordnen. Breslau, den 15ten März 1813.

Friedrich Wilhelm.

An

den Staatskanzler Freiherren von Hardenberg.

Nro. 61.

(Nro. 169. b. D.) Allgemeines Passreglement für ge sammtre Königlich-Preussische Staaten. Vom 20sten März 1813.

Wir Friedrich Wilhelm, von Got tes Gnaden, König von Preußen u. u.

Wenn gleich die bisherigen Verhältnisse Unsres Staats Uns bewogen haben, die Publikation des bereits entworfenen, allgemeinen Passedikts bis zu einem dazu geeigneten Zeitpunkt auszusetzen; so se hen Wir doch die, zur Behauptung der Selbststän digkeit Unsrer Krone und Unsres Volks jezt herbeiz geführten Ereignisse Uns veranlaßt, in besonderer Berücksichtigung derselben, bis auf weitere Verord

Nro. 60.

(Nro. 166. oryg.) Naywyższy rozkaz gabinetowy z d. 15. Marca 1813. względem zmniejszenia kary w przypadkach kontrawencyi podatko wych, ile kara ustawami przepisana i konfis kata summy talarów pięćdziesiąt nie przenosi.

Na przedstawienie WPana zezwalam na to, aby Deputacye podatkowe Regencyów upowa żnione zostały do wymierzenia w przypadkach kontrawencyi podatkowych, ile kara za nie ustawami przepisana i konfiskata summy Tala rów pięćdziesiąt nie przenosi, z względu na stósunki osobiste lub rzeczowe, łagodniejszy kary podług sumiennego zdania swojego; przy czém jednak sekcyja podatkowa i departament przychodów kraiowych zważać na to powinni, iżby z upoważnienia tego żadne nie wynikło nadużycie. Zostawiam WPanu dalsze w tey mierze wydadź rozrządzenie.

W Wroclawiu dnia 15. Marca 1813.

FRYDERYK WILHELM.

Do

Kanclerza Stanu Barona de Hardenberg.

Nro. 61.

(Nro. 169. oryg.) Ogólny regulamin paszportowy dla kraiów Królewsko-Pruskich. Z dnia 20. Mar ca 1813.

My FRYDERYK WILHELM z Bożej Łaski Król Pruski etc. etc.

Lubo dotychczasowe stósunki państwa na szego spowodowały nas do odłożenia publika cyi ogólnego edyktu paszportowego iuż ułożo nego na czas tym końcem dogodniejszy; wsze lakóż wypadki będące skutkiem utrzymania niepodległości korony Naszój i ludu Naszego, skłoniły Nas z szczególniejszym względem na takowe wypadki do ogłoszenia niniejszém, aż

nung für Unfre gesammte Monarchie und zur Nachachtung für alle Behörden und Bewohner derselben, nachstehendes allgemeines Pasreglement hiermit zu publiciren:

Erster Abschnitt.

Bestimmungen für Reisen aus dem Auslande in Unfre Staaten.

§. 1. Der Eintritt aus dem Auslande in Unfre Staaten, soll einem Jeden, ohne Unterschied des Standes, Alters, Geschlechts und Glaubens, ohne Unterschied, ob er zu Wasser oder zu Lande, oder mit der ordentlichen Post, oder sonst zu Wagen, zu Pferde oder zu Fuß ankommt, ob er in Unfern Staaten verweilen oder sie nur durchreisen will, nicht anders, als auf den Paß einer der, in den §. §. 3. 4. und 5. gedachten Behörden gestattet werden.

§. 2. Hiervon sind lediglich ausgenommen:

- I. Auswärtige, mit Uns in freundschaftlichen Verhältnissen stehende Fürsten;
- II. Unfre jetzt im Auslande befindlichen Unterthanen, welche als solche sich legitimiren und in Unfre Staaten zurückkehren;
- III. Armeekorps und Truppen der, mit Uns allirten Mächte und die Befehlshaber der ersteren;

IV. Diejenigen, welche zur Verfolgung von Verbrechern abgesandt und mit gehörig qualifizirten Steckbriefen oder andern Documenten competenter Behörden versehen sind; jedoch liegt solchen nachgesandten Personen ob, von der Polizeibehörde der ersten einheimischen Stadt, durch welche sie kommen, einen Paß zu nehmen.

§. 3. Alle übrige Personen sind in Unfre Staaten nur auf einen einheimischen Paß einzulassen.

Bis auf weitere Verordnung soll ein solcher Eingangspaß eben nicht von einer Ortsbehörde, sondern nur entweder:

- I. von Unfrem Staatskanzler, oder
- II. von Unfrem Ministerium der auswärtigen Angelegenheiten, oder
- III. von dem Departement der höhern und Sicherheitspolizei in Unfrem Ministerium des Innern; oder endlich

do dalszego urzãdzenia następujãcego ogólnego regulaminu paszportowego dla całej monarchii Naszey i stósowania się do niego wszystkich władz i mieszkańców oneyże:

Oddział pierwszy.

Przepisy względem podróży z zagranicy do krajów naszych.

§. 1. Wniyscie z zagranicy do kraiu naszego, każdemukolwiek bez różnicy stanu, wieku płci i wyznania, czyli wodą lub lądem, zwyczajną pocztą, lub wozem, pieszo lub konno przybywa, czyli zatrzymać się w kraiu, czyli téż tylko chce przejeżdżać, nie inaczej, iak tylko z paszportem iednéy z władz w §. §. 3. 4. 5. wyrażonych, dozwołoném byđź ma.

§. 2. Wyięci są z pod takowego przepisu:

- I. Xiążęta zagraniczne z Nami w stósunkach przyiaźni będące;
- II. poddani Nasi za granicą teraz będący, którzy iako tacy legitymując się do państwa Naszego powracają;
- III. korpusy armii i woyska z Nami sprzymierzonych mocarstw i komenderujący pierwszymi;
- IV. wysłani na ściąganie zbrodniarzy, i opatrzeni w przyzwoite listy gończe i inne dowody władz przyzwoitych; wszelakoż obowiązani są uzyskać paszport od władzy policyney najpierwszego krajowego miasta, przez które przejeżdżają.

§. 3. Wszystkie inne osoby za paszportem tylko krajowym do krajów Naszych wpuszczone byđź mogą.

Aż do dalszego urzãdzenia paszport takowy nie przez władzę iaką mieyscową, lecz raczej tylko:

- I. przez Naszego Kanclerza Stanu,
- II. przez Ministerium Nasze interesów zagranicznych, albo
- III. przez Departament Policyi wyższej i bezbezpieczeństwa w Naszém Ministerstwie wewnętrzném, albo nakoniec

IV. von der Polizeideputation der Regierung derjenigen Provinz, in welche der Fremde in Unsere Staaten hineinkommen will, von der zuletzt gedachten Behörde jedoch nur in ganz unbedenklichen Fällen und allemal unter Bestimmung einer speziellen Reiseroute, erteilt werden, dagegen aber bis auf weitere Verordnung außer den in §. 5. gedachten Ausnahmen, ein, von einer bloß örtlichen Polizeibehörde erteilter Paß zum Eintritt in Unsere Staaten nicht genügen.

Die, von der unter II. erwähnten Behörde zu Reisen in das Ausland oder aus demselben ins Inland ausgegebenen Pässe sind jedoch von der Behörde unter No. III. und dagegen die, von der letzteren zu den eben gedachten Reisen erteilten Pässe von dem Ministerium der auswärtigen Angelegenheiten zu visiren.

§. 4. Ausnahmsweise ist aber auch ohne Paß einer der im vorigen §. gedachten Behörden der Eintritt in Unsere Staaten gestattet:

I. den diplomatischen Personen und Kourieren der mit Uns allirten Mächte auf den Paß ihres Hofes;

II. denjenigen, welche von dem Generalkommando oder einem kommandirenden General oder Offizier Unserer, oder der Kaiserlich-Russischen oder der Armee, oder eines Armeekorps einer andren, mit Uns oder Rußland allirten Macht einen Paß erhalten haben, insofern die Reise des Dienstes wegen geschieht;

III. denjenigen, welche mit dem Paß Unserer oder der Kaiserlich-Russischen Gesandten, Geschäfts-träger oder Handelsagenten und Consuls oder denen einer andren, mit Uns oder Rußland allirten Macht versehen sind;

IV. denjenigen, welche von einer Kaiserlich-Russischen höhern Civilbehörde oder von einer höhern Behörde einer andren allirten Macht einen Paß führen; und

V. denjenigen, die mit dem Paß einer höhern Militair- oder Civilbehörde eines von Unseren oder allirten Truppen besetzten Landes versehen sind.

IV. przez Deputacyą policyną Regencyi tej Prowincyi, przez którą zagraniczny do kraiu Naszego wniść chce, przez władzę naostatku rzeczoną, iednak tylko w niezawodnych przypadkach i w każdym razie z oznaczeniem karty podróźney, wydawany być ma, przeciwnie zaś aż do dalszego urzǳenia, prócz wyjątków w §. 5. wzmiankowanych paszport przez miejscową władzę policyną udzielony, nie ma upoważniać do wniścia do państwa Naszego.

Paszporta przez władzę ad II. rzeczoną do podróży za granicę lub z tamtąd w kray wydane, przez władzę pod Nro. III., a przez też tu władzę do podróży udzielone paszporta przez Ministerstwo interesów zagranicznych wizowane być muszą.

§. 4. Wyjątkowym sposobem bez paszportu iednéj w poprzedzającym §. rzeczonych władz wniście do kraiu jest dozwolone:

I. Osobom dyplomatycznym i Kuryerom sprzymierzonych z Nami mocarstw za paszportem ich dworu;

II. tym, którzy od kommandy generalnéj lub kommandurującego Generała albo Officera woyska Naszego lub Cesarsko - Rossyjskiego woyska, albo też woyska, lub korpusu woyska innego z Nami lub z Rosyą sprzymierzonego mocarstwa uzyskali paszport, jeżeli podróży ich tyczy się służby;

III. tym, którzy mają paszport od Naszych lub Cesarsko Rossyjskich Posłów, Agentów, agentów handlowych lub Konsulów; lub od podobnych urzędników innego z Nami lub z Rosyą sprzymierzonego mocarstwa;

IV. tym, którzy mają paszport od wyższej władzy cywilnéj Jego Cesarskiey Ros. Mości lub innego sprzymierzonego mocarstwa; i

V. tym, którzy opatrzeni są w paszport której z władz wyższych militarynych lub cywilnych kraiu przez Nasze lub sprzymierzone mocarstwa zajętego.

Wenn gleich die hier gedachten Pässe in Ausführung der obbenannten Personen die Kraft und Wirkung der von den §. 3. erwähnten einheimischen höhern Staats- oder Provinzialbehörden erteilten Pässe haben; so müssen sie doch bei der Polizeibehörde der an der Uebergangsgrenze zunächst gelegenen Stadt und auch nachher in Gemäßheit des §. 7. noch weiter visirt werden.

§. 5. Zur Erleichterung des Verkehrs mit benachbarten befreundeten Staaten, soll indeß folgenden Personen die Berufsreise in Unsere Staaten, auch auf den bloßen Paß der unten genannten Ortspolizeibehörden gestattet seyn, es mithin des Passes einer der in den vorgehenden §. §. gedachten Behörden nicht bedürfen:

I. denjenigen auswärtigen Handels- und Kaufleuten und Fabrikanten, welche die Frankfurter Messe besuchen und welchen der Eintritt in Unfre Staaten auch auf den Paß des Polizeidirektoriums zu Frankfurt an der Oder gestattet seyn soll; Wir behalten Uns jedoch vor, nöthigenfalls gewisse Derter, über welche sie zur Messe zu reisen haben, zu bestimmen und öffentlich bekannt machen zu lassen;

II. denjenigen Einwohnern eines unmittelbar an einer Unserer Provinzen grenzenden Landes, welche in einer Unserer Provinzen mit liegenden Gründen angesessen sind, zu Reisen nach den letztern, auf den Paß der Polizeibehörde desjenigen einheimischen Orts, worin sie angesessen sind;

III. den Bewohnern des an Unsern Staaten grenzenden platten Landes zum Verkehr mit ihren Produkten auf den Paß der Polizeibehörde der ersten einheimischen Stadt, durch welche sie reisen, oder des Orts, in welchem sie ihren Verkehr treiben;

IV. überhaupt allen denjenigen, welche glaubhaft darthun, daß sie in einer Unserer Provinzen öfters wiederkehrende dringende Geschäfte haben, auf den Paß der Polizeibehörde desjenigen Orts, an welchem diese Geschäfte zu betreiben sind.

Chociaż paszporta tu wzmiankowane względem tamże wytkniętych osób mają moc i dzielność paszportów przez rzeczzone w §. 3. krajowe wyższe władze rządowe lub prowincjonalne udzielonych; takowe iednak przez władzę policyiną miasta naybliżey granicy położonego, i następnie podług §. 7. daléy ieszcze wizowane być muszą.

§. 5. Dla ułatwienia związków z sąsiedzkimi przyjacielskimi krajami, następującym osobom podróż w interessach do krajów Naszych za prostym nawet paszportem niżej wymienionych władz policyinych mieyscowych ma być dozwoloną, a zatem nie być potrzebne złożenie paszportu którey z władz w poprzedzających §§. rzeczonych:

I. tym zagranicznym kupcom, handlerzom i fabrykantom, którzy odwiedzają walny targ w Frankforcie nad Odrą; tym wniyscie do krajów Naszych za paszportem dyrektorstwa tamteyszego policyi nawet dozwolone być ma; zastrzegamy sobie iednak, w razie potrzeby wymienić i podać do publiczney wiadomości mieysca, przez które na walny targ rzeczony iezdzić powinni;

II. mieszkańcom tym bezpośrednio z którą z prowincyi Naszych graniczącego kraju, którzy posiadają nieruchomości w którey z prowincyi Naszych na podróż do tychże posiadłości za paszportem władzy policyinéy krajowéy mieysca, w którym oneż są położone.

III. mieszkańcom wieyskim z pogranicza do handlu ich produktami za paszportem władzy policyinéy naybliższego krajowego miasta, przez które iadą, lub mieysca, w którym handel prowadzą;

IV. zgoła wszystkim tym, którzy dowodnie okażą, iż w którey z prowincyi Naszych mają pilne często powtarzane interesa, za paszportem władzy policyinéy mieysca, w którym też interesa odbywają.

Allen diesen Individuen dürfen die Pässe aber nicht anders erteilt werden, als insofern sie derjenigen Behörde, welche den Paß erteilt, durch Notorität oder durch glaubhafte Legitimation als unbescholtene und bei den jetzt eingetretenen Verhältnissen Unsres Staats, unverdächtige Personen hinlänglich bekannt sind, auch müssen letztere ihren Paß nicht allein von der Polizeibehörde der ersten einheimischen Grenzstadt, durch welche sie kommen, sondern auch nachher noch weiter in Gemäßheit des §. 7. visiren lassen.

§. 6. Alle diejenigen, welche außer den in den vorhergehenden §. §. gedachten Ausnahmen, Unfre Staaten oder eine Provinz derselben betreten wollen, müssen vor dem Eintritt in dieselbe den Paß von einer der im §. 3. angeführten Behörden erwirken und vor dem Eingang in Unfre Staaten damit sich versehen, bis zur Produktion desselben aber, wenn sie auch übrigens unverdächtige und gültige Pässe bei sich führen, nicht über die Grenze Unsres Reichs gelassen, sondern zurück gewiesen, und wenn sie dessen ungeachtet dieselbe überschreiten sollten, unter polizeiliche oder militärische Observation, oder dem Befinden nach, Verwahrung gesetzt, gehörig vernommen und dem Departement der höhern und Sicherheitspolizei in Unfrem Ministerium des Innern zur weitern Verfügung angezeigt werden.

§. 7. Alle Eingangspässe, sie mögen von der einen oder von der andern der obgedachten Behörden erteilt seyn, sind bei der Polizeibehörde nicht allein der zunächst an der Grenze belegenen, einheimischen Stadt, durch welche der Passführer kommt, sondern auch eines jeden Orts, ohne Unterschied zwischen den Städten und dem platten Lande, in welchen derselbe übernachtet, zu produziren und zu visiren, diese Behörden aber schuldig, wenn in dem Paß eine Reiseroute vorgeschrieben und von dem Reisenden verlassen ist, die Visa zu verweigern und den Passinhaber auf dessen Kosten an die Polizeibehörde der zunächst belegenen, auf der Route vorgeschriebenen Stadt zurückzusenden, und dem Befinden nach,

Jahrgang 1813.

Wszystkim tym osobom paszporta nie inaczej udzielane być mogą, iak tylko, gdy władzy paszport dający, przez powszechne znanie lub wierzytelną legitymacją są dostatecznie znanymi iako uczciwi i przy dzisiejszych stosunkach państwa Naszego, niepodeyrzani ludzie; prócz tego obowiązani są paszport swój nietylko władzy policyiney naybliższego pogranicznego miasta, przez które przechodzą, ale też następnie dalej podług §. 7. podać do wizowania.

§. 6. Wszyscy ci, którzy prócz wyjątków w poprzedzających §§. wytkniętych, chcą wnieść do państwa Naszego lub którykolwiek prowincji onegoż, przed wnięciem uzyskać muszą paszport od której z władz w §. 3. wzmiankowanych i w takowy być opatrzonymi. Aż do złożenia onegoż, chociażby zresztą mieli przy sobie niepodeyrzane i ważne paszporta, nie mogą być puszczani przez granicę państwa, owszem na powrót zwróceniu; a gdyby pomimo tego przešli granicę, wziętymi pod obserwacyą policyną lub militarną, lub w miarę okoliczności oddani do aresztu, należyte badani, i o tém departamentowi policyi wyższey i bezpieczeństwa w ministerstwie naszym wewnętrznym do dalszego rozrządzenia zdany raport być musi.

§. 7. Wszystkie paszporta wchodowe przez którąkolwiek z władz powyżey rzeczonych udzielone, nietylko u każdy władzy policyiney naybliżey pogranicza leżącego miasta krajowego, ale też w każdym miejscu, bądź w mieście lub na wsi, gdzie mający paszport przenocnie, złożone i wizowane być muszą. Władze zaś te w przypadku, iż paszportem trakt podróży jest przepisany, a podróżny z niego zboczył, obowiązane są niewizować i okaziciela paszportu jego kosztem odesłać napowrót do zwierzchności policyiney naybliżey położonego w trakcie przepisanego miasta; w miarę okoliczności postąpić sobie podług przepisu §. 6. w

[33]

in Gemäßheit des Schlusses §. 6. zu verfahren, auf jeden Fall aber diese Abweichung von der Reiseroute sowohl der vorgesetzten Regierung, als dem Departement der höhern und Sicherheitspolizei im Ministerium des Innern anzuzeigen.

Keine Polizeibehörde im Innern des Landes, soll bei einer Ordnungsstrafe von Zwanzig Thalern, und bei wiederholter Uebertretung, bei Strafe der Amtsentsetzung, einen Paß visiren, der nicht von der kompetenten Grenzbehörde visirt worden ist.

§. 8. Die Polizeibehörden der Grenzstädte sind schuldig, alle Wochen ein Verzeichniß der von ihnen visirten Eingangspässe, unter Abschrift der letzteren und Bemerkung des Datums der Visa, der Abreise des Passführers und anderer, dabei eintretenden Umstände, zum Ministerialdepartement der höhern und allgemeinen Sicherheitspolizei und zur Provinzialregierung einzusenden.

§. 9. Die Vorschriften der §. §. 3. 5. und 6. finden insonderheit auch in Ansehung der einwandernden Künstler und Handwerksgehlen, ohne Unterschied, ob sie mit einem Wanderbuch oder nur mit einem fremden Paß versehen sind, Anwendung. (§. 28.)

§. 10. Bei See- und Stromreisen bedarf insbeson- deren Passes, sondern genügt es, wenn das, Vor- und Zunahmen, Alter und Gewerbe eines Jeden enthaltende, namentliche Verzeichniß derselben dem, von der kompetenten Behörde erteilten Passe des Schiffers oder Kapitäns in beglaubter Art angeheftet ist; Reisende und Passagiers sind jedoch hierunter nicht begriffen, sondern bedürfen, nach den bei ihnen eintretenden Vorschriften dieses Reglements, eines besondern Passes, und können nur in dringenden Fällen von Erwirkung desselben vor ihrem Eintritt an's Land, gegen Bürgschaft eines bekannten und sichern Einwohners oder des Schiffskapitäns, oder gegen selbst bestellte Bürgschaft, allemal aber nur unter einstweiliger angemessener Observation, und in so fern sie nicht Unterthanen einer mit Uns oder mit Ruß-

koncu umieszczonego, w każdym zaś razie o takowém oddaleniu się od traktu tak przełożoney Regencyi iako i Departamentowi policyi wyższej i bezpieczeństwa w ministerstwie wewnętrzném zdać raport.

Żadna zwierzchność policyina wewnątrz kraiu pod karą porządkową dwudziestu talarów, a wranie powtórnego przekroczenia pod uniki- nieniem złożenia z urzędu, nie ma wizować paszportu, któryby przez właściwą władzę po- graniczną wizowanym nie był.

§. 8. Władze policyine miast pograni- cznych, obowiązane są co tydzień podać De- partamentowi ministerialnemu wyższyć i po- wszechny policyi bezpieczeństwa i Regencyi prowincjonalny spis wizowanych przez nie paszportów wchodowych z dołączeniem ich ko- pii i daty wizowania, tudzież wyjazdu okazi- ciela paszportu i innych w téj mierze zacho- dzących okoliczności.

§. 9. Przepisy §§. 3. 5. i 6. szczególnie też ściągają się do wędrujących czeladników, bez względu, czyli mają książkę wędrowną lub też paszport tylko zagraniczny (§. 28.)

§. 10. Do podróży morzem lub rzekami nie potrzeba dla czeladzi okrętowej oddziel- nego paszportu, lecz dość na tém, gdy spis imienny zawierający w sobie imie i nazwisko, wiek i proceder każdego z czeladzi załączonym jest w formie wierzytelny do paszportu szyp- ra lub Kapitana od przyzwoitęj władzy wydane- go. Podróżni zaś i passażerowie mieć muszą oddzielny paszport wedle przepisów regulami- nu obecnego do nich ściągających się, i w na- głych tylko przypadkach przed uzyskaniem go, nim wniyda do kraiu, zaręczeniem znanomego i pewnego mieszkańca lub Kapitana okrętowe- go, lub poręką przez nich samych stawioną, w każdym zaś razie pod tymczasową przyzwoi- tą obserwacją na ląd wypuszczeni bydy mogą, a to tylko jeszcze pod warunkiem, iż nie są

land im Kriege begriffenen Macht sind, an's Land gelassen werden. (§. 26.)

§. 11. Um die, durch die gegenwärtigen Umstände nothwendig gewordene, größere Strenge für den Verkehr zwischen Unsren und befreundeten Staaten so wenig als möglich, drückend zu machen; erlassen Wir den §. 5. unter Nro. II. III. und IV. gedachten Personen die Nothwendigkeit, zu einer jeden dort erwähnten, einzelnen Berufsreise in Unsre Staaten einen besonderen Paß zu nehmen, sondern gestatten ihnen, zu den, hierhin gehörigen Reisen von den, in §. 5. II. III. und IV. bemerkten resp. Behörden einen, auf Drei auf einander folgende Monate gültigen, allgemeinen Paß zu nehmen, welcher ihnen aber nur unter der, am Schlusse der §. 10. angeführten, vollständigen Legitimation und unter der, eben daselbst festgesetzten Visirungsverbindlichkeit stempelfrei erteilt, und von der Behörde allemal sowohl der Provinzialregierung, als dem Departement der höhern und Sicherheitspolizei im Ministerium des Innern angezeigt werden soll.

poddanymi mocarstwa z Nami lub z Rosyą w wojnie będącego (§. 26.)

§. 11. Chcąc wskazaną przez obecne okoliczności surowość iaknaymniéy zrobić uciążliwą dla interesów pomiędzy Naszymi i przyjacielskimi krajami, osoby w §. 5. pod Nro. II. III. i IV. wzmiankowane, uwalniamy od obowiązku brania paszportu szczególnego do każdego tamże rzeczoney pojedynczey podróży w interesach do kraju Naszego, dozwalając im, do podróży takowych wziąć paszport ogólny na trzy po sobie idące miesiące ważny, a to od władz w §. 5. II. III. IV. wyrażonych, paszport takowy iednak tylko pod warunkiem wymaganey w końcu §. 10. dokładnéy legitymacyi i tamże postanowionym obowiązkiem wizowania, bez opłaty stempla wydany zostanie, a władza w każdym razie donieść o tém Regencyi prowincyi i Departamentowi policyi wyższej i bezpieczeństwa w Ministerstwie wewnętrzném powinna.

Zweiter Abschnitt.

Bestimmungen für Reisen aus Unsren Staaten in das Ausland.

§. 12. Niemand, ohne Unterschied, ob er Inländer oder Fremder ist, soll ohne einen inländischen Paß zu Lande oder zu Wasser auf irgend eine Art Unsre Staaten verlassen und über die Grenzen derselben reisen.

§. 13. Ausnahmen finden nur in Ansehung der §. 2. unter I. III. und IV. gedachten Personen Statt.

§. 14. Die Pässe zum Ausgange aus Unsren Staaten sollen in der Regel nur von einer der, in §. 3. erwähnten Behörden, und unter den, dort enthaltenen Bestimmungen, bis auf weitere Verordnung aber nie von einer Lokalbehörde erteilt werden.

§. 15. Außer diesen Behörden sind jedoch auch zur Ertheilung der Ausgangspässe befugt:

O d d z i a ł d r u g i.

Przepisy względem podróży z kraju za granicę.

§. 12. Nikt bez różnicy, bądź kraiowiec bądź zagraniczny, bez paszportu kraiowego ani lądem ani wodą w iakikolwiek bądź sposób kraie Nasze opuszczać i za granicę podróży odprawiać nie może.

§. 13. Wyjątki mają tylko miejsce co do osób w §. 2. Nro. I. III. i IV. wyrażonych.

§. 14. Paszporta na wyjazd z kraju popolicie tylko przez którą z władz w §. 3. wzmiankowanych pod warunkami tamże przepisanyymi, a aż do dalszego urzǎdzenia nigdy przez władzę iaką miejscową udzielone byǎć nie mają.

§. 15. Prócz władz takowych mogą iednak wydawać paszporta wychodowe:

I. die, an Unſrem Hoſſager akkreditirten fremden Geſandten und Geſchäftschräger, an diplomatiſche Perſonen und Kourire, inſofern dieſe Untertanen der fremden Macht ſind; jedoch ſind dieſe Pässe ſowohl von Unſrem Miniſterium der auswärtigen Angelegenheiten, als von Unſrem Departement der höhern und Sicherheitspolizei im Miniſterium des Innern zu viſiren, und ohne dieſe doppelte Viſa als ungültig anzusehen und zu behandeln;

II. Unſre Militärbehörden und kommandirende höheren Offiziere, zu Reiſen in Dienſtangelegenheiten;

III. die, in Unſern Staaten befindlichen kommandirenden Generale einer mit Uns alliirten Macht, an Perſonen, welche im Dienſt der letzteren ſtehen;

IV. Auch bedürfen diejenigen, welche mit vorſchriftsmäßigen Pässen in Unſre Staaten gekommen ſind, zur Rück- oder weitem Reiſe aus und in denſelben keines beſondern Paſſes, wenn der Eingangpaß auch auf letztere lautet, und von Unſren Behörden gehörig viſirt, und noch nicht abgelaufen iſt.

Alle dieſe, ſo wie die, von den §. 14. gedachten Behörden ausgegebene Pässe müſſen aber von der Polizeibehörde der letzten einheimiſchen Grenzſtadt und eines jeden Orts, wo der Fremde auf der Reiſe übernachtet, vorſchriftsmäßig viſirt werden.

§. 16. Die Grenzbehörden haben auf keinen Fall zu geſtatten, daß, den vorſtehenden Vorſchriften entgegen, Jemand zu Lande oder zu Waſſer, es ſey auf welche Art es wolle aus Unſern Staaten ſich begiebt. Sollte dennoch Jemand verſuchen, ohne einen qualiſicirten Paß und ohne Viſa der Polizeibehörde der Grenzſtadt die Grenze zu überſchreiten; ſo liegt der Grenzbehörde, der Gensd'armie und überhaupt jeder obrigkeitlichen Behörde ob, ihn feſtzuhalten und an die Polizeibehörde der nächſten Stadt abzuliefern, welche ihn unter polizeiliche oder militäriſche Obſervation, und nach Befinden, in Arreſt

I. przy Naſzym dworze będący Poſłowie i Agenci zagraniczni dla oſób dyplomatycznych i kuryerów będących poddanymi obcego mocarſtwa; wszelakoż paſzporta takowe tak przez Naſze Miniſterſtvo zewnętrzne iako i Departament Naſz policyi wyżſzey i bezpieczeństwa w Miniſterſtwie wewnętrzném wizowane, i bez takowego podwójnego wizowania za nieważne uznane i uważane byćdź mają;

II. Władze Naſze wojskowe i wyżſi Oficerowie kommanderujący w interesach służby;

III. będący wkraiach Naſzych kommanderujący Generałowie sprzymierzonego z Namimocarſtwa, dla oſób w służbie tegoż mocarſtwa zſtających;

IV. prócz tego ci, co przybyli za przepisanympaſzportem do państwa Naſzego, do dalszey w kray podróży lub napowrot nie potrzebią oddzielnego paſzportu, byleby paſzport wchodowy dalszą podróż lub wyſcie z kraiu w ſobie zawierał, przez władze Naſze należycie był wizowanym i ieſzcze czas iego nie upłynął.

Wszystkie te, i przez rzeczony w §. 14. władze wydane paſzporta, wizowane byćdź muſzą przez władzę policyiną ostatniego kraiowego miasta pogranicznego, i każdego mieysca, w którym podróży zanocuje.

§. 16. Władze pograniczne w żadnym przypadku zezwalać na to nie mają, iżby ktokolwiek wbrew powyższym przepisom bądź wodą lub lądem w iakikolwiek ſpoſób kraie Naſze opuſzczał. Gdyby przecież kto bez należytego paſzportu i zawizowania go przez władzę policyiną pogranicznego miasta chciał przestąpić granicę, w takim razie, władza pograniczna, żandarmerya i kaſdzakolwiek zwierzchność obowiązane ſą przytrzymać go i oddać do władzy policyiney naybliſzego miasta. Ta tu weźmie go pod obſerwacyą policyi-

zu nehmen, und Verwaltungsbefehle vom Departement der höhern und Sicherheitspolizei im Ministerio des Innern einzuholen, und daneben diesen Fall der ihr vorgesetzten Regierung anzuzeigen hat. Sollte der Reisende nicht mehr auf Unserm Territorium gehalten werden können; so hat die Grenzpolizeibehörde ihm schleunigst nachsehen zu lassen und seine Festhaltung und Rücklieferung zu bewirken, übrigens aber in Gemäßheit der obstehenden Bestimmung zu verfahren, auch für die Beschlagnahme des etwa im Lande befindlichen Vermögens des unbefugten Reisenden Sorge zu tragen und dies alles nicht bloß Unserm mehrmals gedachten Ministerialdepartement, sondern auch dem Landrath und der Regierung, wie auch dem nächsten Offizier der Gendarmierie und der Polizeibehörde des einheimischen Wohn- oder letzten Aufenthaltsorts des Reisenden anzuzeigen. Wenn es sich ergibt, daß der Reisende die ihm vorgeschriebene Reiseroute verlassen und eine andere genommen hat; so treten die obigen Bestimmungen gleichfalls ein.

§. 17. Auch Künstler- und Handwerksgesellen dürfen ohne den Paß einer der im §. 3. gedachten Behörden und zwar, so viel die Polizeideputation der Regierung betrifft, derjenigen der Provinz, in welcher sie zuletzt gearbeitet haben, Unsré Staaten nicht verlassen. (§. 28.)

§. 18. In Ansehung der Schiffsmannschaft und Schiffspassagiere treten auch bei der Abreise die Bestimmungen des §. 10. ein. (§. 26.)

§. 19. Für diejenigen Verhältnisse und Fälle, für welche nach dem §. 5. zum Eingange in Unsré Staaten der Paß von einer Lokalpolizeibehörde genügt, und, nach dem §. 11., ein Quartalspaß erteilt werden kann, ist das eine und das andere auch zum Behuf der Reisen in das zunächst belegene Ausland unter den dort gedachten Bestimmungen gestattet.

naß lub woyskową i w miarę okoliczności do areztu i zażąda rozkazów od Departamentu policyi wyższéy i bezpieczeństwa w Ministerstwie Naszém wewnętrzném, i oprócz tego w przypadku takowym przełożonéy doniesie Regencyi. Gdyby podróżny już w kraju Naszym przytrzymanym byđz nie mógł, władza policyi na pograniczna ścigać go natychmiast i przytrzymanie i oddanie go skutecznić powinna. Prócz tego postąpi sobie podług powyższego postanowienia i staraniem iey będzie zaiąć majątek takowego podróżnego w kraju znajdujący się, i o tém wszystkiém nietylko Naszemu wyżey rzezonemu Departamentowi Ministerialnemu, lecz też Konsyliarzowi Ziemiańskiemu i Regencyi, tudzież naybliższemu Oficerowi żandarmeryi i władzy policyinéy zamieszkania w kraju lub ostatniego pobytu podróżnego doniesie. Gdy się okaże, że podróżny opuścił przepisany dla niego trakt i innym podróż odprawia, przepisy powyższe również mają mieysce.

§. 17. Czeladnicy również nie mogą opuszczać kraie Nasze bez paszportu który z władz w §. 3. wzmiankowanych, a w względzie Deputacyi policyinéy przy Regencyach, bez paszportu Deputacyi téy prowincyi, w której na ostatku robili. (§. 28.)

§. 18. Co do czeladzi i podróżnych okretowych i co do wyjścia z kraju przepisy §. 10. mają mieysce. (§. 26.)

§. 19. W stósunkach i przypadkach, w których podług §. 5. paszport władzy mieyscowéy policyinéy iest dostatecznym do wniyscia w kray i podług §. 11. paszport trzymiesięczny udzielonym byđz może, toż samo iest dozwołoném pod temiż warunkami do podróży w bliskie zagraniczne.

Dritter Abschnitt. Allgemeine Bestimmungen.

§. 20. Bei der, unter den gegenwärtigen Verhältnissen allenthalben an den Tag gelegten, rühmlichen Anhänglichkeit Unserer Unterthanen an den Staat bedarf es keiner Beschränkung derselben in Ansehung der Reisen im Innern Unseres Landes. Wir begnügen Uns daher, allen Unterthanen mehr, wie je, Vorsicht und Bedacht auf ihre, nöthigenfalls erforderliche, Legitimation Landesväterlich zu empfehlen, um dadurch Aufenthalt und Kosten, bei der erhöhten Aufmerksamkeit der Polizeibehörde auf Reisende, zu vermeiden.

§. 21. Allen und insonderheit den, mit der Pass- und Fremdenpolizei beauftragten, höhern Behörden, der Gensd'armie, den Landrathen, den städtischen Polizeibehörden, den Gutsbesitzern, Magistraten, Amtleuten, Pächtern, und Schulzen, den Bürgergarden, Thorwachen, und überhaupt allen und jeden, welche es angeht, schärfen Wir eine verdoppelte Aufmerksamkeit auf diesen Gegenstand und die strengste Erfüllung ihrer Pflichten hiermit ernstlichst ein, insonderheit sollen sie ohne die genaueste Prüfung und Vergleichung der Pässe, des Signalements und der Reiseroute weder Pässe ertheilen, noch visiren, noch Fremde durchlassen; letztere sind genauer, wie sonst, zu examiniren und die Gasthöfe fleißig zu visiren und zu kontrolliren.

§. 22. Ganz vorzüglich ist dies wichtig und nothwendig in Ansehung der, im Lande befindlichen, Ausländer. Die Polizeibehörden müssen daher das Betragen derselben genau beobachten und jeden, sich ergebenden, Verdacht entweder geschmäßig behandeln oder der, ihnen vorgeschten, Regierung und diese, nach Befinden, dem Departement der höhern und Sicherheits-Polizei im Ministerium des Innern anzeigen.

Eine besondere Aufsicht verdienen diejenigen, welche der Verdacht einer Verbindung mit dem Feinde oder wohl gar der Spionerie auch nur entfernt trifft.

O d d z i a ł t r z e c i. Postanowienia ogólne.

§. 20. Z względu na powszechnie okazane w teażniejszych okolicznościach chlubne przywiązanie poddanych Naszych do Rządu, nie potrzeba żadnego ich ograniczenia co do podróży wewnątrz kraiu. Zaprzestaimy więc na poleceniu wszystkim Poddanym Naszym większy iak kiedy i pilniejszy bacności na opatrzenie się w legitymacją na przypadek potrzebną im bydz mogącą. aby z powodu natężony na podružniących uwagi władz policyjnych nie wystawiali się na przewłokę i wydatki.

§. 21. Władzom wszystkim a szczególnię tym, które mają sobie poleconą policyą paszportów i zagraniczną, żandarmeryi, Konsyliarzom Ziemiańskim, władzom policyjnym po miastach, posiadaczom dóbr, Magistratom, naddzierzawcom, dzierzawcom i sołtysom, gwardyom mieyskim, strażom przy bramach i zgoła wszystkim których się tycze, zalecamy podwójną na przedmiot ten uwagę i naysciślejsze wypełnienie ich obowiązkow. Szczególniey bez naysciślejszego badania i porównania paszportów, rysopisów i traktów podróżyżnych ani paszportu udzielić, ani ie wizować, ani obcych przepuszczać nie mogą. Ci tu pilniey, iak dotychczas, badani, domy zaiezdne często wizytowane i pod kontrolę wzięte bydz powinny.

§. 22. Szczególniey to jest ważnem i potrzebnem co do będących w kraiu cudzoziemców. Władze przeto policyjne na postępowanie ich pilne mieć oko, w przypadku wydarzającego się podeyrzenia podług praw postąpić lub przełożony Regencyi donieść o tém są obowiązane. Ta zaś doniesie o tém Departamentowi policyi wyższej i bezpieczeństwa w Ministerstwie Naszém wewnętrznem.

Szczególnego dozoru wymagają ci, których choć tylko z daleka traia pozór związku z nieprzyacielem lub wcale szpiegostwa.

§. 23. Jeder Auswärtige, mit Ausnahme derjenigen, welche keines Eingangspasses bedürfen (§. 2.), der über Vierundzwanzig Stunden in einer Unserer Städte sich aufhalten will, soll den mitgebrachten Paß bei der Polizeibehörde des Orts niederlegen und dagegen von derselben eine Aufenthaltskarte nehmen, jede, zum Befolge des Fremden gehörige, Person, dessen Ehefrau, Kinder und Dienstboten, insofern sie nicht unter Vierzehn Jahr alt ist, muß eine besondere Aufenthaltskarte nehmen, auch wenn sie keinen besondern Paß führt, sondern auf dem des Familienvaters enthalten ist. Die Gültigkeitszeit der Aufenthaltskarte ist, wenn kein Verdacht sich ergibt, nach dem Verlangen des Fremden, sonst aber nach dem Ermessen der Polizeibehörde zu bestimmen, die Karte muß aber bei einem längern Aufenthalt vor Ablauf der ersten Zeit verlängert und bei der Abreise gegen Ausantwortung des Passes zurückgegeben werden.

§. 24. Kein Postamt soll bei Vermeidung willkürlicher nachdrücklicher Strafe einem, in Gemäßheit dieses Reglements zur Reise in Unsere Staaten eines Passes bedürfenden, Ausländer zur weiteren Reise in's Land eher Extrapost geben, oder auf die ordentliche Post ihn nehmen, als nachdem derselbe den vorschriftsmäßigen Paß zu dieser Reise und, wenn die Visirung desselben am Orte der Poststation nöthig ist (§. 7 und 15.), die erhaltene Visa producirt hat.

Die Grenzpostämter werden dieserhalb zu ganz besonderer Aufmerksamkeit angewiesen, und müssen auch zu Reisen aus Unseren Staaten in's Ausland, die, im §. 13. gedachten Fälle ausgenommen, Niemandem ordentliche oder Extrapost geben, als bis der Reisende den, §. 14. und 15. vorgeschriebenen, Ausgangspass, mit der Visa der Polizeibehörde der Grenzstadt producirt hat; nur an denjenigen Grenzörtern, in welchen die ordentliche Post in der Nacht ankommt, und wieder abgeht, bedarf es in Ansehung der, mit derselben in's Ausland reisenden Passagiere, dieser Visa nicht, wenn anders der Paß selbst durchaus unverdächtig ist.

§. 23. Każdy obcy wyjąwszy tych, którzy niepotrzebują paszportu wchodowego (§. 2.) chcąc dłużej jak dwadzieścia cztery godzin w którym z miast Naszych pozostać, paszport swój złożyć u władzy policyinėj mieysca, i natomiast kartę pobytu wziąć powinien. Żona iego, dzieci, służący i wszelkie przy nim będące osoby, więcéy czternaście lat wieku mające, oddzielną wziąć muszą kartę pobytową, chociażby oddzielnego nie miały paszportu, lecz tym oyca familii były objęte. Czas ważności karty pobytowėj, jeżeli podeyrzenia nie ma, wedle woli obcego, prócz tego podług umiarkowania władzy policyinėj oznaczonym, karta zaś przy dłuższym pobyciu przed upłynieniem pierwszego czasu przedłużoną, a przy odjeździe za zwróceniem paszportu oddaną być musi.

§. 24. Żaden urząd pocztowy pod uniknieniem dowolnej surowej kary żadnego cudzoziemca, który stosownie do obecnego regulaminu potrzebuje paszportu do podróży w kraje Nasze, ani w dalszą drogę extrapocztą wyprawiać ani na dilerans przyjmować nie ma, dopóki nie złoży przepisanego paszportu do takowej podróży, a jeżeli wizowanie go jest potrzebnem, (§. 7. i 15.) dopóki tego wizowania nie złoży.

Urzędowi pocztowym pogranicznym, szczególna w téj mierze poleca się uwaga. Nikomu do podróży z kraju nawet za granicę, wyjąwszy przypadki w §. 13. rzeczzone, ani extrapocztą nie dawać ani na dilerans przyjmować niepowinny, dopóki niezłoży paszportu wychodowego w §. 14. i 15. przepisanego i zawizowania go przez władzę policyiną miasta pogranicznego. W tych tylko miastach pogranicznych, w których dilerans nocą przychodzi i znów odchodzi, nie potrzeba wizowania względem passażerów za granicę jadących, byleby paszport z resztą był niepodeyrzanym.

Die Postämter haben jeden, hierbei in Ansehung sowohl der Reise in Unfre Staaten, als aus denselben in's Ausland sich ergebenden, erheblichen Zweifel und Verdacht sofort der Ortspolizeibehörde anzuzeigen, und letzterer liegt überdies ob, durch ihre Gegenwart im Posthause bei Abfertigung der Reisenden durch ordentliche oder Extrapost die genaue Befolgung Unserer gegenwärtigen Vorschrift von Zeit zu Zeit zu kontrolliren.

§. 25. Die Fuhrleute und überhaupt diejenigen, welche sowohl in den Städten, als auf dem Lande Pferde vermietthen, sollen bei willkürlicher, polizeimäßiger und, dem Befinden nach, kriminalrechtlicher Strafe keinen Reisenden über die Grenze Unserer Staaten oder von den Grenzörtern weiter in Unfre Staaten fahren, wenn er nicht zuvor den, in dieser Verordnung vorgeschriebenen, mit der Visa der Polizeibehörde der Grenzstadt versehenen Paß vorgezeigt hat. Die Polizeibrigaden in den Städten und die Landräthe haben hiernach eine besondere Verordnung an die, ihnen untergebenen Einwohner zu erlassen und sie anzuweisen, einem Reisenden, unter keinem Vorwande und auf keine Strecke zu den obgedachten Reisen, eher Pferde zu geben, als bis sie dazu die Einwilligung resp. der städtischen Polizeibehörde oder des Gutsheeren, oder, in dessen Abwesenheit, seines Stellvertreters oder des Schulzen erhalten haben.

§. 26. Gleichergestalt wird den Schiffen aufgegeben, keinen Reisenden zur See oder auf Strömen aus Unfern Staaten oder in dieselben hinein zu bringen, als mit Bewilligung der Polizeibrigade des Orts, von welchem der Fremde abreiset, oder an welchem er ankommt (§. 10. und 18.). Die Schiffsherren und Schiffsvorsteher sind hierbei für die Versehen oder Vergehungen ihrer Untergebenen gehalten, und allen den, im vorigen §. gedachten Strafen unterworfen.

§. 27. Den Polizeibrigaden, sowohl in den Städten als auf dem Lande, liegt eine verdoppelte Aufmerksamkeit und Aufsicht über die Gasthäuser, Herbergen und Krüge, und die fleißige Kontrolle

Urzędy pocztowe wszelką wątpliwość i podeyrzenie względem podróży w kraje Nasze lub z nich za granicę wydarzyć się mogące, natychmiast doniesą Władzy policyinney miejscowey, która bytnością swoią w domu pocztowym w czasie wyprawiania podróżnych dileransem lub extrapocztą, scistego wypełnienia obecnych postanowień naszych, od czasu do czasu przestrzegać powinna.

§. 25. Furmani i zgoła ci, którzy tak po miastach iako i na wsi konie naymuia, pod dowolną policyiną a w miarę okoliczności kryminalną nawet karą, żadnego podróżnego nie mają wyprawiać za granicę Państwa Naszego, lub z miejsc pogranicznych dalej w kraj, dopóki nie okaże paszportu w ustawie téy przepisanego i przez władzę policyiną pogranicznego miasta zawizowanego. Zwierzchności policyinnej po miastach i Konsyliarze ziemianscy, wydadzą w tym względzie obwieszczenie do podległych im mieszkańców, polecając im: aby podróżnemu pod żadnym pozorem i choć w naymniejszą odległość do podróży rzeczonych, wprzód zaprzęgu nie dali, aż zezwolenie na to właściwéj władzy policyinney miasta, lub właściciela włości, albo w niebytności iego, zastępcy lub sołtysa nie nastąpi.

§. 26. W podobny sposób zaleca się szyprom, iżby żadnego podróżnego bez zezwolenia władzy policyinney miejsca, z którego wieżdza, lub dokąd przybywa (§. 10. i 18.) ani morzem ani rzekami za granicę państwa lub do kraju wprowadzali. Panowie i przełożeni okrętów odpowiadają w tym względzie za winę lub uchybienia swych podległych i podpadają karom wszystkim w poprzedzającym §. postanowionym.

§. 27. Zwierzchności policyinnej tak po miastach iako i na wsi natężoną mieć powinny baczość i dozór nad domami zaiezdnyimi, szynkowniami, karczmami, i pilnie kontrolą ich,

und Visitation derselben auf; allein denjenigen, welche Reisende beherbergen, ist von neuem die Verbindlichkeit einzuschärfen, Niemanden, der mit einem Paß nicht versehen ist, zu beherbergen, auf die Pässe genau Obacht zu haben, den, bei ihnen eingekehrten Fremden die Pässe abzufordern, und letztere bei der Meldung, der Polizeibehörde zu überliefern. Jeder, der hierin nachlässig ist, oder wohl gar einen, mit keinem Paß versehenen Reisenden, ohne Anzeige bei der Polizeibehörde, beherbergt, soll nachdrücklichst mit vierwöchigem Gefängniß, bei Kollusionen mit einem solchen Reisenden aber mit angemessener Zuchthausstrafe und, dem Befinden nach, mit derjenigen Strafe belegt werden, welche die Gesetze auf strafbare Verbindungen mit den Feinden des Staats verordnen, ein Gastwirth aber noch außerdem seine Gastgerechtigkeit verliert.

§. 28. Ohne Genehmigung der Ortspolizeibehörde soll kein Künstler oder Handwerker einen auswärtigen oder, vom Auslande einwandernden, eingebornen Gesellen in Arbeit nehmen, oder, aus derselben ins Ausland entlassen, und auch die Zünfte ohne diese Genehmigung keine Rundschaften zur Reise ins Ausland ausstellen, alles bei Vermeidung angemessener, nachdrücklicher Strafe. (§. 9. und 17.)

Wir befehlen Unsern Regierungen, dem Chef Unserer Gensdarmarie, den Landräthen, den Polizeibehörden in den Städten und auf dem Lande, den Gutsbesitzern, Amtleuten, Postoffizianten, Pächtern, Schulzen und überhaupt allen und jeden, welche mit der Polizeiadministration beauftragt sind, das gegenwärtige Reglement, seinem ganzen Inhalte nach, sofort nach seiner Publikation in Ausführung zu bringen, darnach die, ihnen untergebenen Behörden und betreffenden Einwohner Unserer Staaten genau zu instruiren und auf die unausgesetzte Befolgung der darin enthaltenen Vorschriften mit obrigkeitlichem und pflichtmäßigem Nachdruck zu halten, insonderheit beauftragen Wir aber das Departement der höhern und Sicherheitspolizei in Unserm Ministerium

Jahrgang 1813.

i wizytowaniem zajmować się. Wszystkim przyjmującym podróżnych na nowo zaleconém być ma, iżby nikogo, ktoby paszportem opatrzone nie był, nie przyjmowali, na paszporta ściąg mieli bacność, od podróżnych do nich przybyłych zażądali paszportu, i takowy przy doniesieniu o przybyciu podróżnego, władzy policyinicy oddawali. Każdy dopuszczający się w téj mierze opieszałości, albo wcale przyjmujący podróżnego paszportu nie mającego, bez doniesienia o tém władzy policyinicy, surowo karą czterotygodniowego więzienia, w razie zmowy z takowym podróżnym, karą w domu poprawy, a w miarę okoliczności karą tą ma być złożony, którą ustawy przepisują na zakazane związki z nieprzyjacielami kraju; gościnnie prócz tego prawo swe przyjmowania gości utraci.

§. 28. Żaden kunsztmistrz lub rzemieślnik bez zezwolenia władzy policyinicy miejscowej, nie ma przyjmować do roboty czeladnika zagranicznego, lub krajowca z zagranicy przychodzącego, lub bez takowego pozwolenia z służby zagranicę oddalać; cechy również żadnych listów wyjścia za granicę udzielać, wszystko to pod uniknieniem przyzwoitej ostryj kary (§§. 9. i 17.)

Rozkazujemy Regencyom Naszym, naczelnikowi żandarmeryi Naszej, Konsyliarzom ziemiańskim, władzom policyinym po miastach i wsiach, właścicielom włości, naddzierzawcom, urzędnikom pocztowym, dzierzawcom, sołtysom i zgoła wszystkim zarządem policyi trzuciącym się, iżby regulamen obecny zaraz po ogłoszeniu go, w całej jego osnowie, przyprawdzili do skutku, podległe sobie władze i mieszkańców państwa o tém zawiadomili i nieprzerwanego dopilnowania przepisów nim obiętych powagą zwierzchniczą, i sumiennie przestrzegali. Szczególnie zaś polecamy departamentowi policyi wyższej i bezpieczeństwa w Ministerstwie Naszém wewnętrzném stąran-

sterium des Innern mit der Fürsorge, für die Ausführung des gegenwärtigen Edikts, welches zu dem Ende nicht allein durch die Gesetzsammlung und resp. Amtsblätter, sondern auch durch einen besondern Abdruck zu Jedermanns Wissenschaft publiziert werden soll.

Gegeben zu Breslau, den 20sten März 1813.

Friedrich Wilhelm.

Hardenberg.

Nro. 62.

(Nro. 170. d. D.) Allerhöchste Kabinetsordre vom 31sten März 1813, wegen Organisation der Landwehr.

Wiewohl die §§. 6. und 10. Meiner Verordnung über die Organisation der Landwehr ausdrücklich bestimmen, daß durch die Errichtung derselben, und bevor der Landsturm eintritt, die polizeilichen und bürgerlichen Verhältnisse nicht gestört werden sollen; so finde Ich, um alle Zweifel hierüber zu heben, für nöthig, ausdrücklich festzusetzen:

- 1) daß nicht bloß die Präsidenten und Direktoren der Landeskollegien, sondern auch solche Räte und Subalternen, so wie überhaupt alle diejenigen Offizianten von der Landwehr ausgenommen werden sollen, welche nach dem Urtheil der Landesbehörden oder notorisch, weder durch andere übertragen, noch bei der Verwaltung des Landes entbehrt werden können.
- 2) Muß dafür Sorge getragen werden, daß auf Gütern, die von der vierfachen Größe eines gewöhnlichen Bauerhofes sind, entweder der Gutsbesitzer oder ein tüchtiger Wirthschafter zurückbleibe.

nosć o uskutecznienie obecnego edyktu, który tym końcem nie tylko przez zbiór praw i dzienniki urzędowe, lecz w oddzielném wydrukowaniu go do publiczney wiadomości przyprowadzony byđ ma.

Dan w Wroclawiu d. 20. Marca 1813.

FRYDERYK WILHELM.

Hardenberg.

Nro. 62.

(Nro. 170. oryg.) Naywyższy rozkaz gabinetowy z d. 31. Marca 1813. względem urządzenia obrony krajowey.

Chociaż §§. 6. i 10. ustawy Moiey względem urządzenia obrony krajowey wyraźnie przepisują: iż z powodu utworzenia oneyże i nim przydzie do powszechnego powstania, stosunki policyjne i obywatelskie naruszone byđ nie mają; celem uprzątnienia wszelkich w téy mierze wątpliwości, widzę potrzebę postanowienia wyraźnie:

- 1) iż nietylko Prezesowie i Dyrektorowie władz prowincjonalnych, lecz i tacy też Konsyliarze i subalterni, zgoła wszyscy ci urzędnicy od czynienia służby w obronie krajowey wyięci byđ mają, którzy podług zdania władz krajowych, lub też podług powszechnego znania ani przez innych zastąpieni byđ mogą, ani też bez nich w zarządzie krajowym obyđ się nie może.
- 2) Starac się o to należy, aby w posiadłościach poczworną rozległość zwyczajnego włóściańskiego gospodarstwa mających, pozostał albo właściciel gruntu, albo zdający zarządca.

3) Auf gleiche Weise muß jeder Fabrike oder jeder bedeutenden Handlung der Inhaber derselben, oder im Falle sie für Wittwen und Waisen verwaltet würde, der Disponent derselben belassen werden.

4) Alle hiernach von der Landwehr Ausgenommene, treten jedoch dem Landsturm ohne Ausnahme bei, und Ich erwarte

5) von dem Patriotismus derselben, daß sie, je nachdem es der Zustand ihres Vermögens erlaubt, die völlige Ausrüstung eines Landwehrmannes zu Fuß oder zu Pferde, statt ihrer, freiwillig übernehmen werden.

Endlich finde Ich Mich veranlaßt, zur Vermeidung von Mißverständnissen

6) zu bestimmen, daß der Ersatz des Abgangs der Armee aus der Gesamtheit des dazu geeigneten Theils der Nation, es mag sich derselbe in oder außer der Landwehr befinden, nach der bestehenden Verfassung geschehen soll. Der dadurch bei der letztern entstehende Abgang wird nach den Vorschriften der ersten Beilage zur Verordnung über die Organisation der Landwehr, schleunig ersetzt.

Die vorstehenden Festsetzungen haben Sie zur allgemeinen Kenntniß zu bringen. Breslau, den 31sten März 1813.

Friedrich Wilhelm.

An
den Staatskanzler Freiherrn von Hardenberg.

3) W podobnym sposobie przy kaźdey fabryce lub znacznym handlu, albo właściciel, albo w przypadku zarządzenia dla wdów i sierot, dysponent zostawionym bydź musi.

4) Wszyscy tym sposobem wyięci od czynienia służby w obronie krajowey, należą wszelako bez wyjątku do powszechnego powstania i spodziewam się:

5) po ich patryotyzmie, iż w miarę mienia swojego ochoczo podejmą się zupełnego wykwapowania landwerzysty czy konnego czy pieszego, któryby ich zastąpił.

Na koniec dla zapobieżenia opacznym zrozumieniom,

6) postanawiam, iż zastąpienie ubytku wojska wedle będących zasad nastąpić powinno z ogółu ludności narodowey do wojska zdatney, czyli iest, lub nie iest w obowiązku czynienia służby w obronie krajowey. Ubytek ztąd wynikający w landwerze śpiesznie zastąpionym bydź winien wedle przepisów pierwszego dodatku do ustawy względem urządzenia obrony krajowey.

Powyższe przepisy poda W Pan do publiczney wiadomości.

w Wrocławiu d. 31. Marca 1813.

FRYDERYK WILHELM.

Do
Kancelerza Stanu Barona de Hardenberg.

Nro. 63.

(Nro. 173. b. D.) Allerhöchste Kabinettsordre vom 6ten April 1813., daß auch die im Amte stehenden Geistlichen und Schullehrer von der Verbindlichkeit der Landwehr beizutreten, ausgenommen seyn sollen.

In Verfolg der neuerlichst publicirten Verordnung vom 31sten v. M. setze Ich hierdurch fest, daß auch die im Amte stehenden Geistlichen und Schullehrer von der Verbindlichkeit der Landwehr beizutreten, ausgenommen seyn sollen, und veranlasse Sie, dar- nach das Weitere zu verfügen.

Breslau, den 6ten April 1813.

Friedrich Wilhelm.

An
den Staatskanzler Freiherrn von Hardenberg.

Nro. 64.

(No. 180. b. D.) Allerhöchste Kabinettsordre vom 19ten Mai 1813., die im Stempelgesetze vom 20sten No- vember 1810. Art. 7. Nro. 4. zu 3 und 4. ent- haltenen Bestimmungen der Erbschafts- Stem- pelgefälle betreffend.

Um die Zweifel zu heben, welche darüber entstan- den sind: ob bei den Bestimmungen im Stempel- gesetze vom 20sten November 1810. Art. 7. Nro. 4., wonach

zu 3. die vollbürtigen Brüder und Schwe- stern und deren Kinder Ein pro Cent, und

zu 4. Halbgeschwister und deren Kinder Zwei pro Cent, an Erbschafts- Stempelgefallen zu entrichten haben,

unter dem Ausdrücke der Kinder, diese im eigent- lichsten Sinne des Wortes zu verstehen seyen? sey

Nro. 63.

(Nro. 173. oryg.) Naywyższy rozkaz gabinetowy z d. 6. Kwietnia 1813. stanowiący, iż duchowni i nauczyciele w służbie będący, od obowiązku czynienia służby w obronie krajowej wyięci być mają.

W skutek niedawno ogłoszonéy ustawy z d. 31. Marca r. b. postanawiam ninieyszém, iż i duchowni i nauczyciele powołania swego pil- nujący, wolni być mają od obowiązku czynie- nia służby w obronie krajowej, i polecam W Panu dalsze w tey mierze rozrządzenie.

W Wroclawiu dnia 6. Kwietnia 1813.

FRYDERYK WILHELM.

Do
Kancelerza Stanu Barona de Hardenberg.

Nro. 64.

(Nro. 180. oryg.) Naywyższy rozkaz gabinetowy z d. 19. Maja 1813. tyczący się ustaw stemplowych z dnia 20. Listopada 1810. w art. 7. Nro 4. względem oznaczonéy pod Nro. 3. i 4. opła- ty stempla sukcesyinego.

W celu uchylenia wątpliwości w tym wzglę- dzie: czyli w przepisach ustawy stemplowéy z dnia 20. Listopada 1810. art 7. Nro. 4. podług których

podług 3. rodzeni bracia i siostry i ich dzieci iedno od sta,

podług 4. przyrodnie rodzeństwo i ich dzieci dwa od sta stempla sukcesyi- nego mają opłacać,

pod wyrazem dzieci, te tu w nayściślejszém słowa znaczeniu brane być mają? na uczynio-

ze Ich auf den Mir dieserhalb gemachten Vortrag hiermit näher fest: daß die vorgedachten Geseßstellen, in so fern sie sich auf die erbnehmenden Kinder vollbürtiger Brüder und Schwestern, so wie des Halbgeseßwisters beziehen, nur auf die Deszendenten im ersten Grade ausschließlich anzuwenden, die Abkömmlinge in entfernterem Grade aber der Erbschafts-Stempelabgabe von Drei vom Hundert zu unterwerfen sind. Ich überlasse Ihnen, wegen Befolgung dieser Grundsätze das weiter Nöthige anzuordnen. Würschen, den 19ten Mai 1813.

Friedrich Wilhelm.

An
den Staatskanzler Freiherrn von Hardenberg
und
an den Staats- und Justizminister von Kirchheim.

ne w tey mierze przedstawienie postanawiam ninieyszm: iż powyższe przepisy, ile się ściera do dzieci rodzzonego i przyrodniego rodzeństwa do spadku przychodzących, tylko wyłącznie do zstępnych pierwszego stopnia przystosowane bydź, zstępni zaś dalszego stopnia trzy od sta stempla sukcesyinego opłacać mają. Zostawiam WPanu dalsze rozrządzenie względem przeprowadzenia do skutku wyrzeczonych tu zasad.

Würschen dnia 19. Maja 1813.

FRYDERYK WILHELM.

Do
Kancelerza Stanu Barona de Hardenberg. i
Ministra Stanu i Sprawiedliwości
de Kirchheim.

Nro. 65.

(No. 181. d. D.) Allerhöchste Kabinettsordre vom 31sten Mai 1813., betreffend die Grundsätze, nach welchen rückständige Zinsen bei Königl. Kassen in Staatspapieren angenommen werden sollen.

Aus denselben Gründen, in deren Betrach Ich mittelst Kabinettsverfügung vom 12ten Dezember v. J. genehmigt habe, daß Darlehenskapitalien, welche aus Meinen Kassen auf Grundstücke gegeben worden sind, in sofern letztere sich noch im Besitze des ersten Schuldners oder dessen Erben befinden, in Staatspapieren zurückgezahlt werden können, will Ich auf Ihren Vortrag gleichfalls die Genehmigung hiermit ertheilen: daß auch die rückständigen Zinsen von dergleichen Kapitalien bis zum 1sten Januar 1811. in der Regel in Staatspapieren angenommen werden mögen. Vom 1sten Januar 1811. ab aber müssen dergleichen Zinsen baar entrichtet werden, da der Staat von demselben Zeitpunkt an die Zinsen

Nro. 65.

(Nro. 181. oryg.) Naywyższy rozkaz gabinetowy z dnia 31. Maja 1813. względem zasad, podług których zaległe procenta, do kass Królewskich w papierach rządowych przyjmowane bydź mają.

Z tych samych powodów, dla których w rozkazie gabinetowym z dnia 12. Grudnia r. z. dozwolitem: iżby kapitały pożyczkowe dane z kass Moich na nieruchomości, w papierach rządowych oddane zostały, byleby nieruchomości znajdowały się ieszcze w ręce pierwszego dłużnika, lub iego dziedziców, na przedstawienie W Pana zezwalam ninieyszm i na to: iżby i zaległe z summ takowych aż do 1. Stycznia 1811. procenta w papierach rządowych przyjmowane zostały. Od dnia 1. Stycznia 1811. iednak procenta podobne w gotowiznie zapłacone bydź muszą, ponieważ Rząd od tegoż czasu procent z zapisów rządowych ró-

auf die Staatsschuldscheine ebenfalls baar zahlen läßt. Ich überlasse Ihnen, wegen Anwendung dieser Grundsätze in vorkommenden Fällen das Weitere anzuordnen.

Ober-Groditz, den 31sten Mai 1813.

Friedrich Wilhelm.

An
den Staatskanzler Freiherrn von Hardenberg.

wnież w gotowiznie opłaca. Zostawiam WPanu dalsze względem zastosowania zasad takowych rozrządzenie w przypadkach wydarzyć się mogących.

Ober-Groeditz d. 31. Maja 1813.

FRYDERYK WILHELM.

Do
Kancelerza Stanu Barona de Hardenberg.

Nro. 66.

(No. 193. d. D.) Allerhöchste Kabinetordre vom 14ten August 1813., daß künftighin die Bergleute, wenn sie zum Kriegsdienst ausgehoben werden, nur zum Mineur- oder Pionierdienst gebraucht werden sollen.

Wenn gleich das Privilegium vom 3ten Dezember 1769., die Werbefreiheit der Bergleute betreffend, den gegenwärtigen Zeitumständen nicht mehr angemessen ist; so will Ich doch zum Besten des Bergbaues und Meiner treuen Bergleute, und in Betracht der Fährlichkeit und Mühsamkeit ihres Berufs, jene in vielen andern Ländern, in gleicher Weise übliche Begünstigung, jedoch mit der Beschränkung aufrecht erhalten, daß künftighin die Bergleute, wenn sie zum Kriegsdienst ausgehoben werden, nur zum Mineur- oder Pionierdienst gebraucht werden sollen; dagegen bleibt ihnen nach wie vor unbenommen, als Freiwillige unter Meine Fahnen in Reihe und Glied zu treten.

Landeck, den 14ten August 1813.

Friedrich Wilhelm.

An
den Staatskanzler Freiherrn von Hardenberg.

Nro. 66.

(Nro. 193. oryg.) Naywyższy rozkaz gabinetowy z dnia 14. Sierpnia 1813. podług którego górnicy, na przyszłość wybierani do woyska, tylko do służby minierów i pionierów użyci być mogą.

Chociaż przywilej z dnia 3. Grudnia 1769. względem wolności od zaciągania górników, nie odpowiada więcéy okolicznościom czasowym; więc na dobro górnictwa i wiernych Moich górników, z względu oraz na trudność i niebezpieczeństwa powołania ich, przywilejów w wielu innych krajach w zwyczaju będący, chcę utrzymać, z tém iednak ograniczeniem, iż na przyszłość górnicy, gdyby zostali zaciągnionymi do woyska, tylko do służby minierów i pionierów użytymi być mają; wszelakoż im wolno, zaciągnąć się iako ochotnicy pod chorągwie Moie.

Landek dnia 14. Sierpnia 1813.

FRYDERYK WILHELM.

Do
Kancelerza Stanu Barona de Hardenberg.

Nro. 67.

(Nro. 200. b. D.) Verordnung wegen strengerer Bestrafung der in den Militair-Lazarethen verübten Betrügereien und Diebstähle. Vom 13ten Oktober 1813.

Wir Friedrich Wilhelm, von Gottes Gnaden König von Preußen ic. ic.

Ehun kund und fügen hiermit zu wissen: Die in mehreren Militair-Lazarethen überhandnehmenden Betrügereien, wodurch den verwundeten und kranken Kriegern das Ihrige entzogen und die Wirkung patriotischer Unterstützungen vereitelt wird, erfordern eine strenge und der Schändlichkeit des Vergehens angemessene Bestrafung.

Wir verordnen daher Folgendes:

§. 1. Jeder in einem Militair-Lazareth von den dabei angestellten Offizianten, Wärtern oder Arbeitern, ingleichen von andern Personen verübte Betrug oder Diebstahl, besonders die Veruntreuung von Lebensmitteln, Kleidungsstücken und Lazarethhaltensilien, soll nach Beschaffenheit des Verbrechens, mit einer körperlichen Züchtigung von Zwanzig bis Hundert Peitschen oder Ruchensieben bestraft werden.

§. 2. Diese Züchtigung soll jederzeit im Lazareth in Gegenwart einiger von der Direktion der Anstalt zu bestimmenden Verwundeten, ingleichen mehrerer Offizianten oder Arbeiter erfolgen.

§. 3. Den Tag darauf wird der Verbrecher vor der Hausthür des Lazareths eine Stunde lang mit einer Tafel ausgestellt, welche mit der Aufschrift: „Betrüger oder Dieb im Lazareth,“ bezeichnet seyn soll.

§. 4. Wenn die körperliche Züchtigung nach der Leibesbeschaffenheit des zu Bestrafenden oder sonst nicht für anwendbar gefunden wird; so muß statt derselben auf Zuchthausarbeit erkannt werden. Die Dauer dieser Strafe wird nach den Vorschriften des Allgemeinen Landrechts bestimmt, durch die Ausstellung verschärft und jederzeit der höchste Grad der geordneten Strafe gewählt.

Nro. 67.

(Nro. 200. oryg.) Ustawa względem ostrzejszego ukarania oszustw i kradzieży po szpitalach wojskowych popełnionych z d. 13. Października 1813.

My FRYDERYK WILHELM
z Bożej Łaski Król Pruski etc. etc.

Wszém wobec wiadomo czyniemy: Oszustwa, które się zagaściły po wielu szpitalach wojskowych, a przez które wojskowym ranym i chorym należytość ich odcięta i skutki wspierań patryotycznych zostają zwątlone, wymagają ukarania surowego i bezecności przekroczenia odpowiadającego.

Stanowiemy zatem co następuje:

§. 1. Każde oszukaństwo lub kradzież w lazarecie wojskowym, przez będących w nim urzędników, dozorczy lub posługaczy, albo inne osoby popełnione, szczególniéj uronienie żywności, odzieży i porządków szpitalnych, stósownie do występku, chłostą cielesną dwudziestu do stu batogów lub różg ukaraną być ma.

§. 2. Chłosta takowa w każdym razie w lazarecie a to w przytomności kilku, przez dyrekcyą wyznaczyć się mających rannych, kilku urzędników lub posługaczy, dawaną być ma.

§. 3. Nazajutrz występcą przed drzwiami wchodowemi szpitalu wystawionym będzie przez godzinę, z tablicą, na której napis: „Oszust lub złodziey w lazarecie“ znajdować się ma.

§. 4. Gdyby chłosta cielesna z względu na konstytucyą występcy, lub z innych powodów okazać się miała niestósowną, natenczas praca w domu poprawy zawyrokowana być winna. Trwanie takowey kary podług przepisów powszechnego prawa krajowego umiarkowane, wystawieniem występcy zaostrzone i w każdym razie najwyższy stopień kary prawem oznaczony, postanowionym zostanie.

§. 5. Die im §. 3. vorgeschriebene Ausstellung geschieht in einem solchen Falle vor Abführung des Verbrechers zur Strafanstalt.

§. 6. Ist das Vergehen so bedeutend, daß nach dem Ermessen des Richters, dasselbe durch die körperliche Züchtigung und Ausstellung nicht hinlänglich bestraft wird; so tritt außerdem Zuchthausarbeit nach der nähern Bestimmung des 4ten §. ein.

§. 7. Es versteht sich übrigens von selbst, daß Jeder, der zum Dienst in einem Lazareth angenommen und wegen Betrügereien oder Diebstahl in solchem bestraft worden, daraus entfernt werden muß; und zum öffentlichen Dienst niemals wieder angestellt werden kann.

Wir befehlen Unsern Gerichten, sich nach dieser Verordnung auf das genaueste zu achten, und die Untersuchungen wegen der genannten Verbrechen äußerst zu beschleunigen.

Urkundlich ist diese Verordnung mit Unserm Königl. Insignel bedruckt und von Uns Höchstseltst vollzogen worden.

Berlin, den 13ten Oktober 1813.

Friedrich Wilhelm.

Kircheisen.

§. 5. W takowym razie wystawienie w §. 3. przepisane nastąpi przed odprowadzeniem występcy do domu kary.

§. 6. Gdy występek tak jest znaczny: iżby w zdaniu Sędziego przez chłostę cielesną i wystawienie dostatecznie nie był ukarany, na ten czas prócz tego praca w domu poprawy według postanowienia w §. 4. zawyrokowaną być ma.

§. 7. Z resztą samo się z siebie rozumie, iż każdy do posługi w lazarecie przyięty, a za popełnione w nim oszukaństwo lub kradzież karany, natychmiast oddalony być musi, i nigdy już w służbie publicznej umieszczonym być nie może.

Rozkazujemy Sądom Naszym, aby się do obecnej ustawy iak najściślej stosowały, a indagacye względem rzeczonych przekroczeń szczególnież przyspieszały.

Ustawa obecna dla wiary publicznej, Królewską pieczęcią Naszą opatrzona i przez Nas własnoręcznie podpisana została.

Berlin d. 13. Października 1813.

FRYDERYK WILHELM.

v. Kircheisen.